

BUDSJETT 2017

HANDLINGS -OG
ØKONOMIPLAN
2017 – 2020

KVITSØY KOMMUNE

Innhold

RÅDMANNENS INNLEDENDE VURDERINGER - «NOEN GREP MÅ TAS»	4
Et prioriteringsprosjekt med involvering av alle ansatte.....	6
VEDTAK I KOMMUNESTYRET	10
BUDSJETTFORUTSETNINGER	13
KOSTNADSREDUSERENDE TILTAK	14
HOVEDTALL DRIFTSBUDSJETTET	17
AVGIFTER, GEBYRER OG EGENBETALINGSSATSER	21
HOVEDTALL INVESTERINGSBUDSJETTET	22
FONDSBEHOLDNING	23
SEKTOR FOR FORVALTNING OG KULTUR	25
AVDELING FORVALTNING OG ØKONOMI	25
AVDELING KULTUR	26
Fagavdeling bibliotek	28
Fagavdeling kulturskole	28
Kvitsøy kirke – fellesråd	28
SEKTOR FOR LEVEKÅR	30
AVDELING SKOLE	30
Fagavdeling barnevern	31
Fagavdeling skolefritidsordning (SFO).....	31
AVDELING BARNEHAGE.....	33
AVDELING FOR HELSE OG OMSORG.....	35
Kvitsøy sykehjem og hjemmetjeneste	35
Psykisk helsevern og folkehelsearbeid.....	37
Fagavdeling legekontor	39
Kvitsøy helsebil.....	39
Fagavdeling for helsesøster og jordmor	39
Fagavdeling for fysioterapi	39
SEKTOR FOR PLAN OG UTVIKLING	40
Plan & utvikling, teknisk uteavdeling og renholdsavdelingen.....	40
VAR-området	42
Kjøp av Miljøstasjonen	42
SAMLET TALLDEL.....	45

BUDSJETT FOR 2017 – HANDLINGS – OG ØKONOMIPLAN FOR PERIODEN 2017 – 2020

Rådmannens innledende vurderinger - «noen grep må tas»

I budsjettframlegget for 2016 skrev jeg:

«Risiko

Kommunestrukturen er et stort usikkerhetsmoment, også i forhold til kommunens framtidige økonomi. Dersom reformen gjennomføres som planlagt og vedtatt, vil inntektssystemet for offentlig sektor bli vurdert og sannsynligvis forandret(...). Dagens inntektssystem (rammetilskudd + skatt) endres mest sannsynlig med virkning fra 2017. Her er alt mulig, fra en dramatisk forverring til ca. dagens nivå.»

Dersom Stortinget etterhvert velger å la mindre (øy)kommuner fortsatt bestå som egne kommuner, velger jeg å tro at en god finansiering garanteres, eventuell med tilpasninger i det nye inntektssystemet. Tiden vil vise.»

Jeg skrev at i forbindelse med et nytt inntektssystem var alt mulig, både en forverring eller forbedring av Kvitsøy kommunes økonomi. Det ble dessverre en forverring. I vår kommunes arbeid med og vurdering av det nye inntektssystemet, har vi funnet noe som vi mener er en utilsiktet feil. Feilen berører også kommunene Træna og Utsira. Denne feilen er kommunisert til flere ansvarlige, blant annet direkte til kommunalministeren, av alle 3 berørte kommuner. Her et utdrag fra brevet til kommunalministeren fra tidlig september som forklarer forholdet:

*«(...)Kommunene Kvitsøy, Træna og Utsira er øykommuner som i det nye inntektssystemet er definert som ufrivillige småkommuner. I kommuneproposisjonen blir det fastslått at ufrivillige småkommuner **ikke** skal tape på omleggingen av inntektssystemet, og*

signalene har vært tydelige på at økonomien til ufrivillige småkommuner med ufrivillige smådriftsulemper heller skal styrkes for å sikre en trygg og forutsigbar drift i fremtiden. Dette har også leder av komiteen Helge Andre Njåstad bekreftet gjennom uttalelsen «de ufrivillig små kommunene, f.eks. øykommunene, vil bli ivaretatt ved å få sikret minst like god økonomi som før eller bedre».

I vedtatt inntektssystem taper kommunene Kvitsøy, Træna og Utsira likevel til dels betydelige inntekter. Dette fastslår også forskningsleder Svein Frisvoll fra Norsk senter for bygdeforskning i en fersk rapport. Også han snakker om en utilsiktet feil. Forklaringen til tapet er omleggingen av ordningen «småkommunetilskudd», dvs. at tilskuddet knytter seg til en for mange år tilbake definert distriktsindeks. På grunn av kriteriene i denne distriktsindeksen scorer de nevnte øykommunene «dårlig». Distriktsindeksen fanger ikke opp de særskilte utfordringene som en øykommune med manglende fastlandsforbindelse har. Utslagene som kriteriene i distriktsindeksen medfører er vanskelig å forstå. For eksempel er Sarpsborg mer distrikt enn Kvitsøy kommune, som jo er en relativt isolert øykommune med 530 innbyggere. Fylkesmannen i Rogaland, og tidligere kommunalminister, Magnhild Meltveit Kleppa, har vurdert saken og i et brev til kommunalkomiteen anmodet at denne saken bør sees på i forbindelse med revurderingen av inntektssystemet etter høringsperioden.

Vi har aldri fått respons på henvendelsen, men venter fortsatt...

Kvitsøy kommune har en betydelig svekket driftsøkonomi i 2017

Kommunens økonomiske forutsetninger for 2017 og sannsynligvis for hele økonomiplanperioden er svekket. Som nevnt har Stortinget i 2016 vedtatt et nytt inntektssystem for kommunene, og Kvitsøy kommune er dessverre en av de kommunene som taper betydelig på omleggingen. Inntektssystemet er komplisert, her er det mange faktorer som gir utslag for beregningen av kommunens rammetilskudd fra staten. Rammetilskuddet og skatteinntektene er kommunens hovedinntektskilde.

En del av rammetilskuddet er det såkalte småkommunetillegget, som fram til 2016 gav mindre kommuner en inntekt på ca. 5,4 millioner. På grunn av en omlegging av kriteriene som utløser rammetilskuddet, vil Kvitsøy kommune i fremtiden bare få halvdel av tilskuddet, dvs. taper ca. 2,7 millioner i årlige inntekter. Sammen med avvikling av en eldre overgangsordning (inntekt 500.000.-) mister kommunen ca. 3,2 millioner årlige inntekter.

Noe av «tapet» er kompensert gjennom andre beregningskriterier i systemet som slår positivt ut, og en betydelig del av tapet kompenseres i 2017 gjennom INGAR. Dette er en statlig inntektsgarantiordning i inntektssystemet som skal kompensere kommuner som brått mister inntekter. Det er viktig å huske at midlene som blir tilført gjennom INGAR, i 2017 ca. 1,4 millioner, avvikles over noen år. Det vil si at disse 1,4 millioner som vi får i 2017, nedtrappes fra 2018 av. Kommunens inntekter generert gjennom rammetilskudd og skatt, viser i departementets anslag en null vekst, dvs. at Kvitsøy kommune mister i 2017 en normal vekst på ca. 3,5%, i kroner, ca. 1,8 millioner. På grunn av nedtrappingen av INGAR, blir tapet gradvis høyere. I tillegg har utgiftene innen både oppvekst- og omsorgssektoren økt på grunn av uventede særskilte behov. Det er vanskelig å

definere en nøyaktig merkostnad, men i løpet av de siste 2-3 årene har vi registrert helt nødvendige merutgifter på minst 2 millioner, målt mot «normalt». En mindre del av disse utgiftene er kompensert gjennom skjønnsmidler fra Fylkesmannen, en annen del er allerede tatt høyde for i 2016 driften.

Målt mot 2016 driftsøkonomi vil rådmannen anslår en i utgangspunkt svekket driftsøkonomi på ca. 3 millioner kroner. Leieavtalen inngått med Statens vegvesen om disponering av store landarealer/bygninger i forbindelse med ROGFAST byggingen på Krågøy, vil imidlertid gi kommunen en årlig inntekt på 900.000 kroner. Denne avtalen trer i kraft den dagen ROGFAST er vedtatt i Stortinget. Når ROGFAST vedtaket er på plass vil Statens vegvesen (SVV) overføre 7,2 millioner kroner til Kvitsøy kommune. Beløpet defineres som leie for hele byggeperioden på 8 år, og må etter regnskapsforskriften inntektsføres med 900.000 kroner årlig. I tillegg får kommunen renteinntekter (på 7,2 millioner), og sparer driftsutgifter som f.eks. strøm og forsikring. I alt en styrking av driftsøkonomien på ca. 1,2 millioner årlig!

Rådmannen har valgt å budsjettere disse inntektene fra Statens vegvesen. Ut fra dagens kjennskap vurderes det som tilnærmet sikker at ROGFAST blir vedtatt i 2017, mest sannsynlig før sommeren.

Kommunens økonomi vurderes fortsatt som solid, men vilje til tiltak kreves.

I innledningen til budsjett 2016 skrev jeg: *«de siste 10 årene har Kvitsøy økonomien utviklet seg til å være solid og god, til tross for store investeringer. Verdiskapningen på Kvitsøy har vært betydelig. Bygging av aktivitetshallen/parken (verdi ca. 40 millioner), hummermuseum/klekkeri/fiskemottak (verdi ca. 12 millioner), kjøp av Krågøy inkl. alle bygninger (anslått verdi flere 10-talls millioner), Melinggården*

(for kommunen økonomisk et ca. «null – regnestykke»), omsorgsboliger (verdi ca. 12 millioner), samt en rekke mindre investeringer har gitt Kvitsøy befolkningen et utvidet og betydelig forbedret offentlig tilbud. Likevel ligger kommunens samlede lånegjeld på bare ca. 30 millioner kroner, noe som i sammenligning med andre kommuner er relativt lavt, og med dagens rentenivå uten problemer håndterbar. En av grunnene for denne solide investeringspolitikk er nok kommunens evne å planlegge aktivitetsnivået fornuftig, og samtidig utnytte alle mulige tilskuddsordninger på en optimal måte.»

Mye av ovenstående gjelder fortsatt, men på dette tidspunktet visste vi lite om virkningen av et nytt inntektssystem for Kvitsøy kommune. Når vi nå ser resultatet, samt noen ferske og kostnadskrevende situasjoner som vi må håndtere, vurderer jeg det som helt nødvendig å se svært nøye på kommunens muligheter til å prioritere i driften.

Et prioriteringsprosjekt med involvering av alle ansatte

Jeg har informert alle ansatte i de enkelte kommunale avdelinger på personalmøter, forklart situasjonen, og bedt om i samarbeid finne gode måter å prioritere på utgiftssiden, og vurdere tiltak som øker kommunens inntekter. Det var svært gledelig å se at alle ansatte forstår situasjonen, og viste en positiv holdning til et konstruktivt samarbeid med sine ledere. Kommunestyret har blitt informert underveis.

De enkelte ledere i kommunen ble utfordret til å komme med konkrete innspill som styrker kommunens driftsøkonomi. Innspillene ble drøftet og arbeidet med i ledergruppa, og resultatet legges nå fram for politisk behandling og vedtak. Innspillene ligger i foreliggende budsjett i tabellform, og viser hvilke tiltak de enkelte ledere, med rådmannens støtte, vil prioritere. Tabellen viser klart hva som

administrativt er «lagt inn» i budsjettet, og hva som er vurdert men ikke har blitt lagt inn. Tabellen vil også en kort vurdering av konsekvensene dersom de enkelte tiltak vedtas.

Vi har selvfølgelig prioritert å fokusere på ikke-lovpålagte tiltak. Alt som er ført opp i tabellene er etter rådmannens vurdering mulig å vedta, ikke noe vil medføre virkelig alvorlige konsekvenser. Men noen oppførte tiltak vil merkes, noen vil medføre reaksjoner. Rådmannen er klar over at mye av det som er opplistet ikke er populært, hverken i politisk miljø, blant innbyggere, blant de ansatte og heller ikke blant kommunens ledere. Sunn og fornuftig økonomisk drift av en kommune krever imidlertid mot til å fremme og vedta også mindre populære tiltak. Noen av tiltakene er ikke i samsvar med tidligere politiske vedtak. Rådmannen ber her om en ny vurdering ut fra forandrede økonomiske forutsetninger.

Det er kommunestyret som til slutt må velge fra nevnte listen, eller finne på andre relevante tiltak som til slutt resulterer i et forsvarlig budsjett. Jeg vil her benytte anledning til å påpeke at bruk av kommunens frie fondsmidler vil ha direkte innflytelse på netto driftsresultatet. Netto driftsresultatet skal etter forskriftene ende i minst 0. Unntaksvis kan et minus netto driftsresultat aksepteres.

Kommunens langsiktige lånegjeld og fondsbeholdning

Kvitsøy kommune har til tross for store investeringer de siste årene en relativt lav langsiktig lånegjeld, ca. 32 millioner. Dette tilsvarer ca. 50 % av kommunens årlige omsetning. Beholdning av disponible driftsfond er med over 10 millioner kroner i sammenligning høyt. Disse forholdene gir kommunen fortsatt gode muligheter til investeringer, finansiert både med driftsfond eller låneopptak. Her må en huske medfølgende finansutgifter/tap av innskuddsrenter.

Budsjett 2017

Politiske føringer

Rådmannen har ikke mottatt konkrete skriftlige eller muntlige innspill fra de politiske partiene/listene i forbindelse med 2017 budsjettet, men har merket seg enkelte muntlige utspill.

Budsjettet netto driftsresultat og regnskapsmessig mindre forbruk

Budsjettet netto driftsresultat er for 2017 budsjettet til ca. 295 000 kroner, dvs. ca 0,5% av driftsinntektene. Budsjettforslaget legger videre opp til et regnskapsmessig mindreforbruk («overskudd») på rundt 1 million kroner. Den store forskjellen mellom netto driftsresultat og «overskudd» er i hovedsak relatert til bruk av fond. Når ulike tiltak finansieres gjennom bruk av fond vil utgiften inkluderes i begrepet «netto driftsresultat», mens finansieringen gjennom fond inkluderes i «overskuddet». Netto driftsresultat er definert som driftsinntekter fratrukket driftsutgifter, renter og avdrag. Netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene blir brukt som et mål på kommunenes økonomiske handlingsfrihet, altså om kommunens utgifter står i forhold til driftsinntektene. Teknisk beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU) har tidligere anbefalt at denne størrelsen over tid burde ligge på rundt 1,75 prosent.

Kommunens hovedinntekter

Kommunens hovedinntektskilde er skatteinntekter og rammetilskudd og står for ca. 80 % av kommunens samlede inntekter.

Rammetilskudd

Rammetilskuddet er målt ut etter en rekke kriterier. Av kriterier kan eksempelvis nevnes antall innbyggere i kommunen, antall barn, antall skilte, antall funksjonshemmede i kommunen, osv. Kriteriene og deres vektning er kompliserte og kan ikke utdypes nærmere her.

Skatteinntekter med inntektsutjevning

Kommunesektoren får skatteinntekter nesten utelukkende gjennom personbeskatning. Unntak er "naturressursskatt fra kraftforetak", eiendomsskatt og en meget begrenset del av selskapskatten (ny i 2017). En del av personbeskatningen /inntektsskatten går til inntekt for kommunen ("skattøre"). For å utjevne forskjellen mellom kommunene med høy og lav skatteinngang finnes det en ordning som kalles inntektsutjevning.

For Kvitsøy kommune betyr inntektsutjevningen at dersom kommunens skatteinntekt blir lavere eller høyere enn det som departementet har anslått, utjevner inntektsutjevningen avviket gjennom høyere eller lavere rammetilskudd. Ordningen «inntektsutjevning» er forskjellig for kommuner med gjennomsnittlig høy eller lav skatteinntekt! Skatteinntektene for Kvitsøy kommune i 2017 er fra departementet anslått til å øke «normalt» 3,2 % ift. 2016.

Eiendomsskatt på verk og bruk - eiendomsskatt

Kvitsøy kommune innførte «skatt på verk og bruk» allerede på 80-tallet, såkalt eiendomsskatt. Kommunen omtakserte alle verk og bruk i 2009. Satsen for beregning av eiendomsskatt har i lang tid vært 7 promille, men er blitt redusert til 5 promille i 2013, til 4 promille i 2015 og 3 promille i 2016. Rådmannen har i foreliggende budsjett videreført skattesatsen på 3 promille. I prioriteringstabellen viser rådmannen muligheten og uttellingen dersom eiendomsskatten økes, maks. er 7 promille.

Eiendomsskatt på boliger og hytter

Kommunen har aldri vedtatt eiendomsskatt på boliger og hytter. Her ligger det et betydelig inntekspotensial for kommunen. I det første året kanskje 600.000 kroner ettersom 2 promille er maks. ved

innføringen/første året. Til informasjon har våre naboer Stavanger, Randaberg og Finnøy eiendomsskatt på boliger og hytter, Rennesøy har vedtatt innføring av dette i 2017. I prioriteringstabellen viser rådmannen muligheten og uttellingen dersom eiendomsskatt på boliger og hytter innføres.

Inntekter fra Lyse Energi

Eierandelen til Kvitsøy kommune i Lyse energi AS er på 0,233 prosent og kommunen mottar utbytte fra selskapet. I budsjettet 2017 er det budsjettert med ca. kr. 1.100.000.- i utbytt. Inntektene føres som inntekter i drift. Det ansvarlige lånet som Lyse Energi betaler renter og avdrag på til kommunen, utgjorde opprinnelig kr 585,9 millioner. Årlige avdrag betales av Lyse og føres etter gjeldende regnskapsregler i investeringsregnskapet. Dette utgjør en inntekt på kr 165.000.- i 2017.

Inntekter fra utleie av Krågåy arealer til Statens vegvesen

Rådmannen anser det som tilnærmet sikkert at ROGFAST blir vedtatt i 2017. Som tidligere skrevet vil leieavtalen med SVV gi kommunen årlig 900.000 kroner i leieinntekter i 3 år, pluss finansinntekter i form av renter, ca. 150.000 kroner årlig.

Andre inntekter

Kommunen har diverse andre inntekter som gebyrer, egenbetalinger, avgifter med mer. Mange av disse inntektene er direkte knyttet til utgifter, størrelsen er ofte knyttet til selvkost eller til statlige føringer som f.eks. egenbetaling av barnehageplass. Noen kan fastsettes fritt etter kommunens vurderinger.

Kommunens hovedutgifter

Det meste av kommunens driftsutgifter er knyttet til lønn. De fleste av kommunens andre utgifter er relatert til samarbeidsavtaler hvor vi bare har begrenset innflytelse på utgiftsnivået (legevakt, brann, PPT, IKT, skatt, helsesøster, barnevern osv.).

Reforhandlinger av disse avtalene vurderes fortløpende, men det er som regel urealistisk å forvente positive resultater, snarere tvert i mot. Vi har gode avtaler! Andre store kommunale utgifter er finansutgiftene som renter og avdrag på våre kommunale lån.

Kommunens gjeldssituasjon

Som innledningsvis nevnt er Kvitsøy kommunens langsiktige gjeld fortsatt relativt lav. Gjeldsgraden tilsvarer litt over 50 % av kommunens årlige driftsinntekter.

Kommunens fondsbeholdninger

Dersom en regner med forventet driftsoverskudd for 2016 vil beholdningen på disposisjonsfondet og andre driftsfond ligge på godt over 10 millioner kroner. Det er imidlertid viktig å huske at en del av disse fondsmidler relaterer seg til bokføringsregler knyttet til kommunens pensjonsutgifter. For interesserte er denne kompliserte ordningen beskrevet i en egen kommunestyresak (september 2013). Totalt sett, og sett i sammenheng med kommunens relativt lave lånegjeld, gir fondsbeholdningen anledning til handlefrihet og mulighet til å realisere nye prosjekter, til tross for en svekket driftsøkonomi.

Investeringer i 2017 – og andre nye tiltak

Etter kommunale regnskapsforskrifter kan forskjellige tiltak med en verdi over 100.000 kroner føres i investeringsbudsjettet, men selvfølgelig også finansieres ved bruk av frie driftsmidler/disposisjonsfond. Det er opp til kommunen å velge hensiktsmessig finansiering. En opplisting og beskrivelse av foreslåtte investeringer vises senere i budsjettokumentet, Jeg vil her bare omtale 2 prosjekter:

1. Oppgradering av skolen

I foreliggende budsjett er det foreslått en oppgradering av Kvitsøy skole med 1,6 millioner. Oppgraderingen skal omfatte en utvidelse av lærernes arbeidsrom, og en ombygging av skolens gymsal. Lærerne har svært dårlige arbeidsforhold, og rådmannen mener det er på høy tid til å handle. Planen er et påbygg/utbygg av arbeidsrommet i tredje etasje samt mindre ombyggingsarbeider i det eksisterende området (tidligere oppgradering av kjøkken og toalett). Gymsalen på skolen skal deles i 2 adskilte enheter, den ene delen skal romme skolebiblioteket, den andre musikkrommet. På grunn av dermed muliggjorte flytting av biblioteket vil skole får et nytt undervisningsrom, dette vurderer skolen som nødvendig. Tiltakene er drøftet med lærerne og rektor på skolen. 2 tømmermenn har uavhengig av hverandre gitt en grovkalkyle, begge vurderte en samlet kostnad på 1,6 millioner som realistisk. Rådmannen vil legge fram en mer detaljert sak med tegninger og nøyaktig kostnadsbilde våren 2017. Det er først da kommunestyret vedtar prosjektet endelig.

2. Kunstgressbane mm.

Kommunestyret har tidligere vedtatt en utredning som viser muligheten for etablering av en kunstgressbane med mer på eksisterende fotballbanen. Administrasjonen, i samarbeid med KIL, Fylkeskommunen og Rogaland fotballkrets arbeider med saken. Det er realistisk at et slikt prosjekt kan realiseres i 2018/19, ikke tidligere. Forutsetningen er selvfølgelig politisk vilje. En anslått nettoutgift på 2,8 millioner (meget usikkert) er markert i budsjettet for 2018, utenfor rammen.

Konklusjon

Kommunens økonomiske situasjon er fortsatt håndterbar, og vi klarer å

opprettholde dagens tjenestenivå i alle driftsavdelinger og forvaltningen. Lav lånegjeld og gode fondsbeholdninger gir fortsatt en viss handlefrihet.

Kommunens store tjenesteavdelinger skole/barnehage, helse- og sosial, kultur og tekniske tjenester har per i dag et tjenestetilbud kommunen kan være stolt av og som innbyggerne setter pris på. Kvantiteten og kvaliteten i tjenestetilbudet vurderes i dag til å være på et riktig nivå. I denne sammenheng vil jeg igjen understreke at alle foreslåtte prioriteringer og til dels direkte kutt eller inntektsøkninger, ikke vil svekke produksjonen av kommunens lovpålagte oppgaver.

Det er lite rom for nye varige driftstiltak og alle involverte må forstå at foreliggende driftsbudsjett balanserer på grunn av budsjetterte leieinntekter fra statens veivesen. Disse inntektene forutsetter stortingsvedtak i 2017 (ROGFAST), og er i tillegg tidsbegrenset til 8 år.. Men også noen av kommunens særskilte utgifter er tidsbegrenset.

Det var en utfordring for administrasjonen, og blir sikkert en utfordring for kommunestyret, å vurdere foreslåtte prioriteringer for å styrke kommunens driftsøkonomi.

Ut fra kjente forhold, og med en bevissthet rundt flere forhold som har betydning for framtidig kommuneøkonomi generelt, og for Kvitsøy spesielt, vurderer rådmannen foreliggende budsjett som forsvarlig.

Kvitsøy, november 2017

Andreas Polster
Rådmann

Vedtak i kommunestyret

Endelig vedtak i KST er innarbeidet i budsjettets talldel. Tekstdelen i dokumentet er basert på rådmannens forslag.

Vedtatt fellesforslag fra AP/TP, KRF/FL, FRP (MY):

1. I samsvar med fremlagt budsjettdokument for 2017 vedtas det et driftsbudsjett med totale driftsinntekter kr 62 182 000 og samlede driftsutgifter kr. 63 786 000. Tar en høyde for kommunens renter og avdrag, netto bruk av avsetninger (fondsbruk kr. 693 000) samt motpost for avskrivninger, er overskudd budsjettet til kr. 989 000. Netto driftsresultat utgjør kr. 296 000.
2. Kommunestyret vedtar investeringer beskrevet i framlagt investeringsbudsjett finansiert med låneopptak på inntil kr. 3 746 000, avhengig av finansiering med ubrukte lånemidler fra 2016.
3. Kommunestyret vedtar handlings -og økonomiplan 2017-2020.
4. Kommunen innfordrer eiendomsskatt på verk og bruk med 3 promille i 2017.
5. Kommunestyret forutsetter at mål og premisser som danner grunnlag for budsjetteringen, følges opp. Med mål og premisser menes de i budsjettframlegget beskrevne formål bak de enkelte budsjettposter i både drifts- og investeringsbudsjettet.
6. Budsjettet vedtas som forelagt med følgende endringer/justeringer som innarbeides i budsjett 2017:

Justeringer	Besparelse	Kostnad	Merknad
130 – Næringsutvikling: Oppsigelse Greater Stavanger.	30 000,-		
140 – Forvaltning og administrasjon: Innføre fakturagebyr på kommunale papirfakturaer. Innbyggerne må varsles før dette iverksettes.	15 000,-		Stimulere til bruk av e-faktura/avtalegiro
210 – Kvitsøy skole: Videreføre gratis frukt og grønt.		25 000,-	
240 – Kvitsøy barnehage: Redusere kurs ansatte.	5 000,-		
280 – Klubbhus/Bedehus: Som følge av videreføring av kommunalt renhold klubbhus, fjernes tilskudd vask klubbhus.	30 000,-		Se 435 Kvitsøy bedehus/ Klubbhus - bygg
435 – Kvitsøy bedehus/klubbhus – bygg: Kommunalt renhold klubbhus videreføres, 14 %		70 000,-	Se tekst-punkt
322 – Hjemmetjeneste: Egenbetaling trygghetsalarm reduseres/halveres			

i.f.h.t rådmanns forslag. Etablering skal være gratis.		22 000,-	
110 – Kommunestyret: Redusere møtegodtgjøring med 10 %. Varaordfører reduseres med samme kronebeløp som gr-ledere.	14 000,-		
114 – Råd for eldre og personer med funksjonsnedsettelse: Redusere møtegodtgjøring med 10 %	2 000,-		
117 – Kontrollutvalg: Redusere møtegodtgjøring med 10 %	1 800,-		
315 - Psykisk helsearbeid, forebygging/tidlig innsats: Kurs/kompetansebygging for foresatte og eventuelt andre som er tett på barn og ungdom.		10 000,-	
321 – Kvitsøy sykehjem: 16002 Vederlag langtidsopphold økes.	50 000,-		Basert på reelle tall for 2016
402 – Teknisk driftsavdeling: Sneglebekjemping. Viderefører prosjekt med oppstart mai 2017. Ved behov kan det vurderes egenandel.		20 000,-	
SUM	147 800,-	147 000,-	

Tekstpunkt:

- **Kommunalt renhold:** Etter innspill fra KIL om avtale med kommunen om renhold på Klubbhus ber vi administrasjonen om å gå inn i en dialog med KIL om å rydde i gamle avtaler. Dagens behov, bruk og økonomiske forutsetninger må legges til grunn når gamle avtaler gjennomgås og tilpasses dagens situasjon.
- **Aktivitetsparken:** Vi ber administrasjonen om en sak i løpet av første halvdel 2017 som belyser muligheter for å videreutvikle Kvitsøy aktivitetspark i tråd med *Plan for anlegg og områder for idrett og fysisk aktivitet 2012-2019*.
- **Næringsfond:** I budsjettet for 2016 ble det vedtatt å opprette et kommunalt næringsfond. Vi ønsker å videreføre dette fondet for å bidra til å stimulere lokalt næringsliv og vil allerede nå signalisere at vi i forbindelse med regnskapsavslutning for 2016 vil sette av 10 % eller inntil 100 000,- til bundet fond.
- **Kulturskole og skolekorps:** Styret i skolekorpset vurderte våren 2016 nedleggelse av skolekorpset pga. svært få elever/musikanter. Året 2016/2017 er satt som et prøveår og dirigent er dermed ikke ansatt i fast stilling. Vi ber administrasjonen om å gjøre en grundig vurdering før stillingen eventuelt videreføres.

- **Kulturarbeid:** På Kvitsøy har vi fantastisk mange innbyggere med ulike talent, frivillige lag og organisasjoner, samt flinke kulturskoleelever. Vi ber administrasjonen i størst mulig grad prioritere å bruke disse interne/lokale kreftene i ulike kommunale arrangementer og møter.
- **Kommunestyret og Råd for eldre og funksjonshemmede:** Redusere kostnader til kurs og tapt arbeidsfortjeneste ved å legge opp til en god fordeling av kursing blant folkevalgte/medlemmene. Alle kurs godkjennes av ordfører.
- **Bobilplasser:** Vi ønsker å legge til rette for bobilplasser på Kvitsøy og vil med dette gi signal om at det bør tas med i vurderingene når vi går i gang med revidering av Kommuneplanen. Inntil videre bør området ved Hummermuseet kunne brukes.
- **Oppslagstavler/informasjontavler:** Vi ber administrasjonen se på muligheter for å oppgradere oppslagstavler/informasjontavler. Ved behov for tilleggsbevilgning legges det fram sak til politisk behandling i løpet av første halvår 2017.
- **Gapahuk Sandrenna:** Vurdere muligheten for at den gjøres mer tilgjengelig for bevegelseshemmede.

Budsjettforutsetninger

Generelle målsettinger

I 2017 vil avdelingene ha spesielt fokus på 3 generelle målsettinger, 1. Skape godt arbeidsmiljø, 2. Opprettholde god økonomistyring 3. God oppfølging av politiske vedtak, i tillegg til de spesifikke målsettingene for hver avdeling. Dette vil bli evaluert i årsmeldingen og skal danne rammeverket for hvordan vi organiserer arbeidet.

Reduserte rammeinntekter

Omlegging av inntektssystemet i 2017 har totalt sett medført reduksjon i

rammeinntekter for Kvitsøy kommune. Se tabell nedenfor. Mens utregningen av utgiftsutjevningen har slått positivt ut, bidrar omleggingen av kriteriene for småkommunetilskuddet isolert sett til at Kvitsøy kommune taper store summer i 2017.

På bakgrunn av reduserte inntekter for Kvitsøy kommune har vi vært nødt til å snu hver stein for å finne frem til det beste tjenestetilbudet og kvalitet som er mulig innen gitte økonomiske rammer.

(faste år 2017-prisnivå)	PROGNOSEMODELL INNTEKTSSYSTEMET			
1000 kr	2014	2015	2016	2017
Innbyggertilskudd (likt beløp pr innb)	12 298	11 997	11 901	12 356
Utgiftsutjevningen	10 728	12 049	12 736	13 961
Overgangsordning - INGAR	-33	-34	-30	1 389
Saker særskilt fordelt	100	101	100	100
Småkommunetilskudd	5 316	5 475	5 475	2 772
Ordinært skjønn	1 000	1 400	1 600	1 600
Skjønn - tap inntektssyst. 2011	500	500	500	-
Endringer saldert budsjett	-44	-23	220	-
RNB 2012-2015	15	101	-	-
Rammetilskudd uten inntektsutjevning	29 879	31 567	32 502	32 178
Netto inntektsutjevning	757	849	801	830
Sum rammetilskudd	30 636	32 416	33 302	33 008
Rammetilskudd - endring i %	5,6	5,8	2,7	-0,9
Skatt på formue og inntekt	11 917	12 526	13 329	13 760
Skatteinntekter - endring i %	-0,3	5,1	6,41	3,23
Sum skatt og rammetilskudd	42 553	44 942	46 600	46 800
Sum - endring i %	3,9	5,6	3,7	0,4
Ekstra skjønn fylkesmannen	500	300	-	-

Kostnadsreducerende tiltak

I tabellen nedenfor er det presentert en rekke kostnadsreducerende tiltak for å redusere utgifter, øke inntekter og effektivisere driften. Noen er allerede innarbeidet i tekstdelen, de er tydelig merket med hake. Andre tiltak er lagt inn for å synliggjøre hva som kan gjøres for å bedre driftsbudsjettet i 2017. Det er også anledning til å redusere andre utgifter som administrasjonen har innarbeidet i

budsjettet som ikke er inkludert i tabellen. Se også tabellen med nye/endrede driftstiltak som øker kommunens utgifter senere i budsjettdokumentet. Det er mulig å ta kontakt med administrasjon for å drøfte ulike tiltak og konsekvensene av disse. Ledergruppen vil også være tilstede under budsjettbehandlingen i formannskap og svare på spørsmål.

TILTAK	BESPARELSE	INNARBEIDET I B2017?	KONSEKVENNS
110 - Kommunestyret			
Redusert godtgjørelse varaordfører fra 20% til 10%	-85 000		Mindre funksjonalitet i utnyttelse av varaordførervervet.
114 – Råd for eldre og funksjonshemmede			
Reduksjon tilsvarende økningen fra Rogaland fylkeskommunen knyttet til den kulturelle spaserstokken.	-14 000	☒	Samme beløp til rådighet som tidligere år totalt sett.
130 - Næringsutvikling			
Oppsigelse av nærings samarbeid med Greater Stavanger og Region Stavanger	-30 000		Over tid vil en muligens oppleve å stå utenfor nærings samarbeid i regionen. Fram til nå har vi ikke profittert direkte av medlemskapet, men indirekte gjennom en styrket region. Er det en «Kvitsøy oppgave»?
Oppsigelse av nærings samarbeid, Ryfylke næringshage	-70 000		Avtale nylig inngått og muligens for tidlig å avslutte samarbeidet, likevel utgjør det en vesentlig utgift og bør vurderes opp mot nytte totalt sett for kommunen og næringslivet.
140 – Forvaltning og administrasjon			
Innføre fakturagebyr på kommunale papirfakturaer.	-15 000		Motivere til bruk e-faktura/avtalegiro. Dyrere for de som ikke velger å motta post elektronisk, men tidsbesparende for kommunens fakturaavdeling.
Fjerne tilbud om fri førstelinjerettshjelp	-10 000		Forlengelse av prøveprosjektet førstelinjerettshjelp. Kan tas ut med konsekvens at innbyggerne selv må kjøpe tjenesten hos valgfri advokat.
Ta bort julegaver til ansatte og politikere fra Kvitsøy kommune	-15 000	☒	Et kutt som berører alle, kan oppleves skuffende, likevel er det få kommuner som fortsatt har dette godet.
Kutte kommunens årlige blåtur	-30 000		I velferdstiltak ligger årlig blåtur ihht. personalhåndboken. Ingen felles årlige samlinger for alle ansatte i kommunen. Fare for å miste fellesskapsfølelse på tvers av avdelinger.
Kutte årlig julebord til ansatte	-30 000		Avdelingsvis arrangement ihht. personalhåndbok er benyttet på avdelingsvis julebord. Mister arena for takk og sosialskapende arbeid i avdelingene.
210 – Kvitsøy skole			
Redusere utgifter til vikartimer lærer	-30 000	☒	Pr. dagens situasjon vil det ikke gå ut over elevenes læring, men er sårbar hvis det oppstår uforutsette hendelser som f.eks sykemeldinger.
Redusere utgifter til læremidler	-20 000	☒	I et langt perspektiv må vi skifte ut læreverk, men for et år går det greit å kun supplere antallet.
Fjerne gratis frukt og grønt for elevene	-25 000	☒	Elevene vil bli lei seg for tiltaket er populært. Foresatte må sørge for at barna får med seg frukt og grønt i matpakka.
Redusere utgifter til kurs for ansatte ved at kun nødvendige kurs prioriteres.	-20 000	☒	De mest nødvendige kurs prioriteres. Går greit for et år. Skolen planlegger kompetanseheving for personalet i form av en tur i 2018

Avslutte ekstra personalressurs skolen for å redusere utgifter lønn lærer	-223 000		Kvaliteten på undervisningen vil reduseres. Enkeltelever vil få mindre oppfølging, og det vil øke belastningen på ordinære lærere.
220 – Kulturskolen og skolekorps			
Økning i egenbetaling for elevplass kulturskole	-15 000	☒	Egenbetaling for elevplass i kulturskolen er ikke økt de siste årene. Økes fra 1100,- i halvåret til 1200,- i halvåret f.o.m. 2017.
Ikke videreføre dirigentstilling skolekorps	-90 000		Nedleggelse av skolekorps. Styret i skolekorps vurderte nedleggelse på bakgrunn av få elever våren 2016. Ny dirigent i engasjement er ansatt i 20% og det er økning i elever i korps. Året 2016/17 er satt som et prøveår og dirigenten går dermed ikke i fast stilling.
240 – Kvitsøy barnehage			
Redusere innkjøp av leker og inventar	- 9000	☒	Får kjøpt mindre inventar og leker, men det er greit å redusere for et år, siden 2017 ventes litt trangere økonomisk.
Øke foreldrebetaling og personalbetaling mat	-10 000	☒	Litt mer å betale, og lik takst for barn og personal pr måned
Redusere bemanning fra januar – august	-100 000	☒	Dette er greit å gjøre for en periode pga færre barn
Redusere moderasjonsordning foreldrebetaling	-40 000		Reversere tidligere KST vedtak om foreldrebetaling vil medføre økt kostnad for foreldrene.
Redusere kurs ansatte	-5000		Færre kurs, men greit for et år
260 – Allment kulturarbeid			
Reduksjon i midler til kommunale kulturarrangement	-10 000	☒	Reduserer noe arrangementsaktivitet. Hummerhelg og diverse arr står som før.
Reduksjon i kulturmidler til frivillige lag og organisasjoner	-50 000		Med reduksjon i kulturmidler kan en miste grunnlag for folkehelsearbeid, ungdomsarbeid, tilbud til eldre, fysisk aktivitet. Bør sees i sammenheng med at bortfall av noe frivillig aktivitet kan øke behovet for andre ressurser.
280 – Klubbhus/bedehus			
Fjerne kommunalt tilskudd til vask av bedehus og klubbhus	-60 000		Bortfall av tilskudd vil berøre bedehuset og klubbhuset økonomisk og alle lag og foreninger som benytter huset.
435 – Kvitsøy bedehus/klubbhus - bygg			
Avslutte kommunalt renhold klubbhuset for idrettslaget med stillingsprosent på 14 %.	-40 000	☒	Stillingsressursen på kr. 70.000 er tatt ut fra klubbhuset og erstattet med tilskudd til renhold med samme beløp som tilskudd til bedehuset, kr. 30.000. (se ovenfor) Frigir 14% stillingsressurs til egne bygg hvor det er vakanse.
290 – Kvitsøy fellesråd (kirken)			
Redusere årlig overføring knyttet til fast drift av kirkevergekontoret og kirken.	-26 000	☒	Kommunen overfører årlig beløp til kirkelig fellesråd for drift. Har økt årlig med lønns- og prisvekst på 3,5%. I og med kommunens inntekt for 2017 ikke innehar noe økning, gis det heller ikke økning i inntekter til fellesrådet. Fellesrådet må innbake sine reduksjoner i eget budsjett på lik linje med kommunen.
310 – Legekontor			
Færre dager med lege i sommerferie. Må kontakte Raft klinikken ved behov for legekontakt på dagtid.	-60 000		Mindre tilstedeværelse av lege til Kvitsøy kan føre til at brukere med nedsatt fysisk eller psykisk helsetilstand ikke tar telefon kontakt da de vet at de må reise til fastlandet for tilsyn.
315 – Psykisk helsevern			
Ingen innleie av ferievikar til miljøarbeiderne på sykehjemmet om sommeren	-10 000		Sommeren er ofte mer travel. Beboerne vil bli sittende mye alene, og uten noen form for aktivisering. Det er ikke optimalt ettersom meningsfulle dager med sosial kontakt og aktivitet er helsefremmende.
321 – Kvitsøy sykehjem			
Redusert innleie og kortere	-100 000	☒	Anses ikke som stor konsekvens grunnet mindreforbruk i B2016.

vakter samt rimeligere vakter ved vikarbruk. Mindre bruk av velferdspolisjoner			
Redusere velferdstiltak til beboere sykehjem.	-20 000		Politikerne innvilget i B2016 kr 20 000 ekstra til velferd for beboerne på sykehjemmet. Reduksjon medfører færre arrangement i sykehjems regi som bl.a. utflukter, konserter, kafebesøk og annen underholdning.
322 – Hjemmetjeneste			
Innføre egenbetaling av trygghetsalarm, etablering og månedspris.	-44 000	☒	Færre eldre som ønsker trygghetsalarm eller sier opp eksisterende avtale.
Øke egenbetaling av praktisk bistand, hjemmehjelp	-60 000	☒	Færre eldre som ønsker hjemmehjelp grunnet høyere betalingssatser. Kan påvirke forhold hjemme hos eldre befolkning.
400 – Administrasjon plan og utvikling			
Redusere utgifter til bruk av konsulenttjenester til planarbeid	-100 000	☒	Færre planer igangsettes (Ydstebøhavn og Grønningen). Frister vedtatt i planstrategien kan ikke oppfylles.
402 – Teknisk uteavdeling			
Redusere utgifter til lønn vikarer og kjøp av vaktmestertjenester	-55 000	☒	Ekstrahjelp er nødvendig i perioder av året. Reduksjon i 2017 ut fra behovet i 2016. Avdelingen er sårbar ved sykdom/skade.
403 – Maskinforvaltning			
Redusere innkjøp av inventar og utstyr	-45 000	☒	Mindre behov for utstyr. Kan oppstå behov for større kjøp pga. deler av maskinpark er gammel. Det gjelder spesielt varebil og gressklipper fotballbanen.
410 – Kommunehuset			
Redusere vedlikehold	-20 000	☒	Vedlikehold vil variere fra år til år. I 2017 er det tatt ned til et absolutt minimum. Vinduer i 1. etasje i fasade mot sør må skiftes de nærmeste årene, pris ca. kr 100 000. Noen mindre tiltak i forhold til universell utforming bør også gjennomføres.
411 – Kvitsøy skole – Bygg			
Redusere vedlikehold	-100 000	☒	Vedlikehold vil variere fra år til år. I 2017 er det tatt ned til et absolutt minimum. Nytt brannanlegg må snart byttes, pris ca. kr. 80 000. Andre kjente tiltak som bør gjennomføres i løpet av de nærmeste årene er: vinduer i fasade mot sør må byttes. Pris ca. kr. 50 000. I ventilasjonsanlegget er ok pr. i dag, men nokså gammelt.
412 – Kvitsøy barnehage - bygg			
Redusere vedlikehold	-15 000	☒	Vedlikehold vil variere fra år til år. I 2017 er det tatt ned til et absolutt minimum. Utbedring av varmeanlegget må påregnes i løpet av de nærmeste årene, pris ca. kr. 60 000.
413 – Kvitsøy kombisenter – bygg			
Redusere vedlikehold	-130 000	☒	Vedlikehold vil variere fra år til år. I 2017 er det tatt ned til et absolutt minimum. Nytt brannanlegg må snart byttes, pris ca. kr. 130 000. Ventilasjonsanlegget må også kanskje byttes i løpet av de nærmeste årene, pris ca. kr. 1 mill. Andre kjente tiltak som det bør gjøres noe med i løpet av de nærmeste årene er: maling av hele bygget (kr. 250 000), nye vinduer mot vest (pris må innhentes), takrenner (prosjekt utsatt fra 2016, pris ca. kr. 50 000).
423 – Havner og småbåthavner			
Øke avgift gjestehavn	-20 000	☒	Øker inntekten pga. økning av havneavgift fra kr 100 til kr 150, samt at en legger til rette for avgift på Grønningen.
425 – Kommunale veier			
Redusere vedlikehold	-20 000	☒	Uforutsette oppgaver kan oppstå.

426 – Bade –og lekeplasser/friluftsområder			
Reduser innkjøp av inventar/utstyr	-70 000	☒	Forutsatt at prosjekt infoskilt blir ferdigstilt i 2016. Flere tiltak beskrevet i idrettsplanen bør vurderes til neste år (turstier, kajakkanlegg, sykkelutleie). Samt tiltak beskrevet i utomhusplan for Grøningen og som ikke er realisert bør prioriteres i de neste årene.
Redusere vedlikehold	-25 000	☒	Uforutsette oppgaver kan oppstå.
461 – Krågøy næringsområde			
Reduserte strømutfgifter og utgifter forsikring	-45 000	☒	Krågøy m/bygg og anlegg skal leies av SVV i forbindelse med Rogfast. Strømutfgifter og forsikringer skal dekkes av leietaker, slik at utgifter kan bli mindre. Dette er avhengig av når SVV etablerer seg på Krågøy.
Økte inntekter husleie Krågøy	-900 000	☒	Dette forutsetter at Rogfast blir vedtatt i 2017.
901 – Eiendomsskatt			
Øke eiendomsskatt fra 3 promille med 1 promille 2 promille 4 promille	-60 000 -120 000 -240 000		Eiendomsskatt på verk og bruk har blitt redusert ned de siste årene. En ekstra utgift for næringslivet.
Innføring av eiendomsskatt på hus og hytter 2 promille	-600 000		Dette vil være en årlig og varig inntekt, og kan etter hvert økes gradvis opp til maks 7 promille. En ekstra utgift for hus- og hytteeiere i kommunen, ved 2 promille ca. 1500 til 2500 per enhet.
930- renter			
Økt renteinntekter på grunn av leieinntekt Krågøy, anslått 6 mnd.	-50 000	☒	Ingen, men forutsetter at Rogfast blir vedtatt i 2017

Hovedtall driftsbudsjettet

INNTEKTER/UTGIFTER	BUDSJETT 2017	OPPR. BUDSJETT 2016	REGNSKAP 2015
Antatt skatteinntekt	13 760 000	13 254 000	12 525 000
Rammetilskudd	33 008 000	33 151 000	32 716 000
Renter fra Lyse	165 000	180 000	179 000
Utbytte fra Lyse	1 118 000	930 000	1 006 000
Eiendomsskatt	217 000	217 000	284 000
Andre generelle statstilskudd	130 000	130 000	125 000
Renteutgifter ¹⁾	680 000	570 000	693 000
Renteinntekter (likviditet) ²⁾	364 000	275 000	292 000
Avdragsutgifter (langsiktige lån)	1 665 000	1 500 000	1 257 000

¹⁾ Lån i kommunalbanken, estimert 1,80 % rente

²⁾ Innskudd i SR-bank, estimert 1,57 % rente

Som nevnt tidligere er det spesielt rammetilskudd som reduseres for Kvitsøy kommune i 2017 målt opp mot opprinnelig budsjett. I revidert budsjett 2016 er

rammetilskudd justert opp, mens antatt skatteinntekter justert ned. Skatteinntektene er økt noe, finansutgiftene øker også noe i budsjett 2017.

Utgifter til interkommunalt samarbeid

For mindre kommuner er det fordelaktig med interkommunal samarbeid fordi det gir økonomiske besparelser i form av stordriftsfordeler. Tjenesten blir mer spesialisert og det bidrar til at kommunen kan utnytte personalressursene mer effektivt. Dette gjelder spesielt der hvor kravet til fagkompetansen er høy, og innenfor marginale fagfelt. Det er viktig at

kommunene har en bevisst eierskapsstrategi ovenfor interkommunale selskap, og at interkommunale samarbeid følges godt opp slik at man opprettholder lokal kontroll og tilpasning. (Hentet fra KS sitt introduksjonshefte til formelt interkommunalt samarbeid). Kvitsøy kommune har flere slike typer samarbeid som fungerer godt.

INTERKOMMUNALE SAMARBEID PER NOVEMBER 2015	BUDSJETT 2017	BUDSJETT 2016	REGNSKAP 2015
Vertskommune Stavanger "skatt"	125 000	125 000	125 000
Vertskommune Stavanger "barnevern"	254 000	246 000	241 000
Vertskommune Sandnes "landbruk"	100 000	100 000	103 000
Vertskommune Randaberg interkommunale PPT	224 000	190 000	186 000
IKS "IVAR"	Selvkost	Selvkost	Selvkost
IKS "Rogaland Brann og redning" ¹⁾	1 001 000	1 055 000	1 169 000
IKS "Interkommunalt Arkiv"	60 000	42 000	44 000
IKS "Rogaland Revisjon"	272 000	255 000	265 000
IKS "Rogaland Kontrollutvalgssekretariat"	91 000	85 000	75 000
IKS "Akutt forurensning"	3 000	3 000	2 000
Interkomm. samarb. IKT, Randaberg	500 000	460 000	434 000
Interkomm. samarb. helsesøster, Randaberg	300 000	285 000	276 000
Interkomm. samarb. lønn, Randaberg	190 000	190 000	177 000
Interkomm. samarb. "Legevakten i Ryfylke" ²⁾	489 000	560 000	554 000
Interkomm. samarbeid «Øyeblikkelig hjelp døgnopphold» ³⁾	134 000	130 000	0
Medeier "Lyse Energi AS"	n/a	n/a	n/a

¹⁾ Fra 2016 er utgifter til feiervesenet inkludert i dette beløpet

²⁾ Kostnader til legevaktsamarbeid kan variere fra år til år etter hvor mye legevakten har vært brukt

Lønnsbudsjettering og pensjonsutgifter

Lønn er budsjettert med lønnsnivå for 2016 pluss en lønnsvekst på 2,5 %. Dette er i tråd med at 2017 er et år med såkalt mellomoppgjør, men det er likevel et beskjedent anslag som gjør at vi må følge lønnsutviklingen ekstra nøye i 2017. Lønnskostnader med sosiale utgifter og pensjonsutgifter utgjør ca. 67 % av budsjettet for 2017.

De ansatte og ordfører i Kvitsøy kommune har pensjonsforsikring gjennom kommunenes landspensjonskasse (KLP) og statens pensjonskasse (SPK) for lærere. Hvert år *betaler* vi en pensjonspremie til våre pensjonstilbydere for å sikre de ansatte en god ytelsesbasert pensjon i fremtiden, ca 20 % av totale lønnsutgifter. Ved slutten av året *regnskapsfører* vi også denne størrelsen i

driftsregnskapet som en utgift. I tillegg til premien *regnskapsfører* vi noe som heter premieavvik. Det er forskjellen mellom den faktiske premien som betales, og en pensjonskostnad som KLP og SPK *beregner*. Den beregnede pensjonskostnaden har ligget rundt 14,5 % og er den størrelsen vi budsjetterer.

I mange år har premieavviket vært positivt og bidratt til å øke overskuddet. Samtidig har disse premiene blitt overført til balansen som kortsiktige fordringer. Vi kan si at akkumulert (oppsamlet) premieavvik er noe vi skylder oss selv. For 2016 ligger premieavviket an til å bli lavt. Dette skyldes en stor reduksjon i premieinnbetalingen på grunn av pensjonsreformen og endring i AFP ordningen. Vi får teknisk sett tilbake for mye betalt premie for flere tidligere år. Og forskjellen mellom premie og

pensjonskostnad blir liten = lavt premieavvik. For 2017 blir premien høyere igjen mens netto pensjonskostnad for 2017 er beregnet til å bli bare litt høyere enn 2016.

Dermed blir det større forskjell mellom premie og kostnad = høyere premieavvik. Oppsamlede premieavvik må etter hvert belastes regnskapet. Vi må rett og slett betale avdrag på det lånet vi har gitt til oss selv gjennom *amortiseringen* av premieavviket. For KLP har premieavvikene vært positive, og amortiseringen belaster regnskapet negativt de neste årene. For Statens pensjonskasse har derimot det akkumulerte premieavvikene vært negative over de senere årene, som betyr at amortiseringen av premieavvikene for SPK er en inntekt i regnskapet. Siden SPK representerer en mindre del av total pensjonsmasse er likevel samlet amortisering av akkumulerte premieavvik en utgift i årene fremover.

Nye/endrede driftstiltak i økonomiplanperioden 2017 – 2020.

Dette er en sammenfatning av de ulike tabellene under hvert ansvar for nye driftstiltak.

NYE/ENDREDE DRIFTSTILTAK I ØKONOMIPLANPERIODEN 2017- 2020			NETTO DRIFTSKOSTNADER /ÅR				
112 – VALG			2017	2018	2019	2020	Finansiering
Valg 2017	Gjennomføre valg	D40 IR					Drift
121 – KOMMUNEKASSE/ØKONOMIAVDELING							
Mål	Tiltak	2017	2018	2019	2020		Finansiering
Økonomiavdeling	Årsavslutning konsulent	D50 IR					Drift
140 – FORVALTNING OG ADMINISTRASJON							
Mål	Tiltak	2017	2018	2019	2020		Finansiering
Interkommunalt arkiv	Utgiftsøkning avtale	D30 IR	D40 UR	40	40		Drift
141 – IKT - FELLESUTGIFTER							
Mål	Tiltak	2017	2018	2019	2020		Finansiering
IKT	Utgiftsøkning avtale	D40 IR	D40 UR	D40 UR	D40 UR		Drift
IKT	ESA oppgradering	D20 IR					Drift
IKT	Gerica oppgradering	D20 IR					Drift
IKT	Nettside oppgradering	D10 IR					Drift
261 - KULTURMINNEVERN							
Mål	Tiltak	2017	2018	2019	2020		Finansiering
Ivareta kulturminner	Utarbeide kulturminneplan	0	D100 UR				Fylkeskommunale midler
262 – HUMMERMUSEUM/GRØNINGEN							
Mål	Tiltak	2017	2018	2019	2020		Finansiering

Kultursentrum Grøningen	Etablere planmessig og hensiktsmessig drift	D50 IR	D300 UR	D300UR	D300 UR	Drift
Hummermuseum	Ny utstilling i klekkeriet	D30 IR				Drift
270 – KVITSØY FOLKEBIBLIOTEK						
Mål	Tiltak	2017	2018	2019	2020	Finansiering
Bibliotek	Nytt gulvteppe	D30 IR				Drift
210 – KVITSØY SKOLE						
Mål	Tiltak	2017	2018	2019	2020	Finansiering
Forbedre musikkopplæring	Innkjøp nødvendig utstyr	D10 IR				Drift
Forbedre mat&helse undervisning	Innkjøp nødvendig utstyr	D10 IR				Drift
Sørge for tilgjengelig datautstyr	Innkjøp PC 5. kl	D36 IR				Drift
Sørge for tilgjengelig datautstyr	Innkjøp Ipad	D20 IR				Fond IKT-rettleder
Sørge for godt arbeidsmiljø og tilrettelagt undervisning	Øke pedagogtetthet med ½ lærer-stilling (helårseffekt)	D240 IR	D240 UR	D240UR	D240 UR	Drift
321 – KVITSØY SYKEHJEM						
Mål	Tiltak	2017	2018	2019	2020	Finansiering
Sørge for trygge omgivelser, forebygge uro.	Økt bemanning til ressurskrevende beboere faste stillinger, halvårseffekt	400 IR	0	0	0	Drift
Forebygge smittespredning	Vaskeritjeneste	80 IR	80 UR	80 UR	80 UR	Drift
413 – KVITSØY KOMBISENTER - BYGG						
MÅL	TILTAK	2017	2018	2019	2020	Finansiering
Bedre helsetjenester	Tetting av vinduer kombisenteret	30 IR				Drift
425 – KOMMUNALE VEIER						
Veg og miljø	Utbedring vegarealer	70 IR				Disp.fond «vedlikehold vei»
429 - FYLKESVEIER						
Opparbeide miljøgate Ydstebøhavn		1500 IR				TS-midler
433 – GRØNINGEN/FISKEMOTTAKET						
Kultur	Gulv fiskemottaket	200 IR				Disp.fond
400 – ADMINISTRASJON OG UTVIKLING						
Planarbeid	Kommuneplan	150 IR				Drift
	Leiasundet	50 IR				Drift
	Ydstebøhavn		250 UR			UR
	Grøningen		150 UR			UR
413 – KVITSØY KOMBISENTER - BYGG						
Kultur	Råte/tekking biblioteketbygget	100 IR				Drift

Forklaring av tabell:

UR: tiltaket kan ikke dekkes innen for opprinnelig økonomisk ramme

IR: tiltaket kan dekkes innenfor opprinnelig økonomisk ramme

Avgifter, gebyrer og egenbetalingssetter

For kommunens avgifter og gebyrer i 2017 er det lagt inn en generell økning på 3 % der dette er mulig og ikke annet er bestemt i forhold til selvkost eller forskrift. Økningen gjelder for alle områder og ansvar fra januar 2017, med enkelte unntak som nevnes spesielt i listen under. Detaljer finnes i prisliste for 2017 som utarbeides etter kommunestyrets vedtak.

Barnehage:

Kommunen følger statens gjeldende sats for makspris på foreldrebetaling i barnehagen. Kommunens gunstige søskenmoderasjon beholdes. Matpenger barn og ansatte økes til kr. 300 i mnd. Gjelder fra 1.1.2017.

Hjemmebaserte tjenester: Mrk. endringer i KST
Økt egenbetaling hjemmehjelp til kr. 190 i måned for de med inntekt under 2 G, kr. 130 per time for inntekt mellom 2-3G og 250 kr. per time for inntekt mellom 3-4G.

Innføre egenbetaling trygghetsalarm; etableringsavgift kr. 500 og månedspris kr. 185.

Legekantor:

Egenbetaling legekantor forblir uforandret. Vederlagssatser for sykehjem følger makspris etter forskrift og endres umiddelbart ved eventuell forskriftsendring.

Musikkskole:

Egenbetaling økes fra 1100 til 1200 per halvår. Søskenmoderasjon beholdes.

Husleie kommunale boliger:

Husleiene økes etter gjeldende regelverk, dvs. økes i forhold til gjennomsnittlig konsumprisindeks siste 12 mnd. Ved skifte av leietaker i løpet av budsjettåret evalueres leien administrativt og ev. oppjusteres. For husleie kommunale leiligheter Melinggården gjelder eget kommunestyrevedtak.

Årsavgift gjestehavn:

Årsavgift gjestehavn økes til kr. 150. Det legges til rette for avgift også på Grøningen.

Gebyr diverse tiltak:

Riving BRA mindre enn 100 m² (gebyr per bygning) kr. 1900

Vann, avløp og renovasjon (faktureres inkludert MVA med delbeløp per halvår om ikke annet er spesifikt beskrevet):

I 2017 legges det opp til at kommunale avgifter faktureres 2 ganger i året istedenfor 4 og at kommunen kun sender faktura til hjemmelshaver og ikke til leietager eller annen regningsmottager. I tillegg endres oppsett for utregning av vann og avløpsgebyrer vesentlig på grunn av tidligere vedtatt forskrift.

Renovasjon:

Driftsbudsjettet reduseres selv om ny programvare medfører noe nye driftsutgifter. Årsak til dette var at det for 2016 var lagt inn for høye kostnader spesielt på behandlingsavgiften samt transport fra gjenvinningsstasjonen. På grunn av at driftsutgiftene er redusert samt at det skal benytte fondsmidler blir gebyrene uendret i 2017.

Vann:

Driftsbudsjettet økes med vanlig prisøkning samt noe økning grunnet ny programvare (Komtek). Det blir også benyttet vannfond for å finansiere vannområdet i 2017.

Med bakgrunn i endrede forskrifter for vann- og avløpsgebyrer er oppsett av gebyrer endret vesentlig. Det er lagt opp til et fastledd på kr. 1125 inkl.mva for alle abonnentene. Det variable leddet blir kr. 500 inkl.mva for boenheter som er opp til 100 m², kr. 750 inkl. mva for boenheter

mellom 101 til 300 m2 og kr. 1000 inkl.mva for boenheter mellom 300 til 500 m2. Abonentene betaler begge deler. Det betyr at årsavgift for boenheter opp til 100 m2 blir redusert med ca. 14 %, boenheter mellom 101 til 300 får en reduksjon på 0,7 % og boenheter mellom 301 til 500 får en økning på 12,7%. Målerleie og m3 pris for vann blir uendret. Engangsgebyr for tilknytning er etter forskriften nå delt opp i to satser, normal sats og redusert sats. Normal sats blir endret til kr. 18 750 inkl. mva, økning på ca. 7 % mens redusert sats blir satt til kr. 12 500, en reduksjon på ca. 29 %.

Avløp:

Driftsbudsjettet reduseres men kalkulatoriske renter og avskrivninger er økt betydelig som følge av investering på Melinggarden. Dette økte kostnadsnivået får store konsekvenser for gebyrene i og med at det er så få abonnenter innenfor denne tjenesten, selv om vi bruker fondsmidler.

I forhold til gebyrene er det også her gjennomført endringer som for vann.

Fastledd er satt til kr. 3125 inkl. mva og den variable delen er på kr. 2250 for boenheter opp til 100 m2, kr. 2875 inkl. mva for boenheter mellom 101 og 300 m2 og kr. 3500 inkl. mva for boenheter mellom 301 og 500 m2. For boliger opp til 100 m2 blir årsgebyret redusert med ca. 5 %, boliger mellom 101 til 300 m2 får en økning på ca. 6,1% og boliger mellom 301 – 500 får en økning på ca.17%. Tilknytingsgebyret for normal sats er nå fastsatt til kr. 18 750 inkl. mva, altså en økning på 50 %. Dette er avgiftsnivå som ligger nærmere det vi har i nabokommunene. Redusert sats blir som tidligere sats kr. 12 500 inkl. mva. Tilknytningsavgift for vann og avløp blir da like fra 2017.

Slam:

Septiktankene blir tømt annethvert år for boliger og hvert fjerde år for hytter. Gebyr for slamtømming blir fakturert i det året det blir utført tømning. Septiktank bolig blir tømt i 2017 og gebyret faktureres da med kr. 2000 inkl.mva. Septiktank hytter blir neste gang tømt i 2019.

Hovedtall investeringsbudsjettet

Totale investeringer 2017. Tiltakene blir nærmere forklart under hver avdeling.

SEKTOR	TILTAK	BELØP
Sektor for kultur:	Rehabilitering kirken	1 217 000
Sektor for helse- og omsorg:	Oppgradering baderom leiligheter kombisenter	190 000
Sektor for levekår	Oppgradering skole	1 600 000
Sektor for plan og utvikling:	Komtek (forsystem for eiendomsgebyrer)	195 000
	Skifte av vannkummer	310 000
	Sanering Hålandsv.	150 000
	Kjøp Miljøstasjon (fra IVAR)	532 000
	Oppgradering lysarmaturer	200 000
	Lekeplasser	500 000
	Parkeringsplass Naustvoldvågen	100 000

Sum tiltak	4 944 000
Finansiering fra disp. fond (rehabilitering kirken)	-615 000
Finansiering fra disp.fond (lekeplass Vollsøy)	-500 000
Finansiering fra avdrags inntekt Lyse	-133 000
Rest finansiering med låneopptak	3 696 000

Finansiering av investeringsbudsjettet

Investeringene finansieres som hovedregel med låneopptak. Spesielt i tilfeller hvor investeringsprosjekter ikke utføres i det aktuelle året, vil det bli en beholdning med ubrukte lånemidler. Når for eksempel rehabilitering Kvitsøy kirke ikke kommer skikkelig i gang før i 2017 selv om dette var budsjettet og inkludert i låneopptak i 2016, vil vi få en beholdning av ubrukte lånemidler når regnskapet for 2016 avsluttes. Disse midlene vil først måtte brukes som finansiering av 2017 investeringene før låneopptak av restbeløpet. (det som ikke finansieres av fondsmidler).

Som innledningsvis nevnt er Kvitsøy kommunens langsiktige gjeld fortsatt relativt lav. Gjeldsgraden tilsvarende litt over 50 % av kommunens årlige driftsinntekter. Reviderte tall fra KS viser at kommunene i 2013 hadde en langsiktig gjeld uten

pensjonsforpliktelser på i overkant av 290 milliarder kroner, eller 80 prosent av driftsinntektene.

Renteutgiftene til kommunen er knyttet til kommunens langsiktige gjeld. Kommunen har bundet renten på ca. 1,8 millioner kroner til 1,84 %, mens resten av lånemassen i kommunalbanken har flytende rente budsjettet til 1,80 %. Renteinntektene er hovedsakelig knyttet til kommunens likviditet (bankinnskudd) i SR-bank på gjennomsnittlig 20 millioner kroner hvor det er budsjettet med ca. 1,57 % avkastning. Det har ikke vist seg å være spesielle utfordringer knyttet til å budsjettere med renteutgifter med flytende rente. Når kommunen også har god likviditet (tilgjengelige penger på bankkonto) og utsiktene til vedvarende lave renter er gode vurderes det ikke som nødvendig å binde renten.

Langsiktig lånegjeld (tall i hele 1000)	Estimert 31.12.2017	Estimert 31.12.2016	31.12.2015
Netto langsiktig lånegjeld til finansinstitusjoner ¹⁾	35 106	34 127 2)	32 527
I % av brutto driftsinntekter	57,5	57,5 %	56 %

¹⁾ Fratrukket pensjonsforpliktelser og lån til videre utlån (startlån)
²⁾ inkl. låneopptaket 3.1 mill til leiligheter Melinggården

Fondsbeholdning

Kommunale regnskapsfond er en regnskapsmessig størrelse som beskriver en beholdning av midler plassert på balansen. Fondene er kommunenes økonomiske reserver mot uforutsette utgiftsøkninger og sviktende inntekter som er bygget opp ved driftsoverskudd, utbytter eller ved salg av eiendom, osv. Kommunenes fondsbeholdning fordeler seg på disposisjonsfond, bundne driftsfond, ubundne investeringsfond og bundne

investeringsfond. Det er kun midler fra disposisjonsfond som kan brukes fritt til drift eller investeringer. Disposisjonsfond i av brutto driftsinntekter kan si noe om hvor stor økonomisk buffer kommunen har for sin løpende drift. Bundne driftsfond inneholder midler tildelt fra stat eller fylkeskommune og midlene er bundet til bestemte formål. Ubundne investeringsfond er til kommunestyrets frie disposisjon til investeringsformål mens

bundne investeringsfond er bundet til bestemte investeringer. Bruk av fond vil påvirke netto driftsresultat. I Kvitsøy kommune er det flere disposisjonsfond som er tiltenkt ulike formål, og et

hoveddisposisjonsfond til fri disponering som vi i dagligtale omtaler som «disp.fondet». Ved regnskapsavslutning 2016 vil eventuelt overskudd foreslås avsatt til disposisjonsfondet.

Estimert fondsbeholdning (inntekter med minus)	Beregnet 31.12.2016	Disponeringer i budsjett 2017	Estimert 31.12.2017
Bundne driftsfond			
Næringsfond	85 000	85 000	0
Avsatt statstilskudd sysselsetting	42 400	0	42 400
Fond IKT- rettleder	32 000	32 000	0
Fond humpermuseet læringsarena	26 000	0	26 000
Fond; grep på lesing	3 200	0	3 200
Fond; Den kulturelle skolesekken	10 000	0	10 000
Avsatt tilskudd red. av boutgifter	21 326	0	21 326
Ubrukte boligtilskudd Husbank	210 233	0	210 233
Tapsfond etableringslån	36 000	0	36 000
Fond vannverk	859 845	163 000	696 845
Fond renovasjon	155 115	51 000	104 115
Fond avløp	82 549	35 000	47 549
Fond slam	31 923	31 923	0
Sum bundne driftsfond			1 197 668
Bundne investeringsfond			
Fond 1000-årssted	29 777	0	29 777
Sum bundne investeringsfond			29 777
Disposisjonsfond			
Hoveddisposisjonsfond	9 251 000	700 000	8 551 000
Fond eldrerådet	100 937	0	100 937
Avsatt midler til opplæring	50 000	25 000	25 000
Fond restaurering Kvitsøy kirke	730 000	615 000	115 000
Fond til vedlikehold veier	365 000	70 000	295 000
Driftsfond aktivitetspark	430 000	0	430 000
Totalt disposisjonsfond			9 516 937

SEKTOR FOR FORVALTNING OG KULTUR

Sektoren består av avdeling for forvaltning og økonomi og avdeling for kultur med felles administrativ ledelse og omtales som sentraladministrasjonen. Den består av rådmann, kommunalleder, økonomisjef, kommunekasserer, konsulent og merkantile stillinger.

Avdeling forvaltning og økonomi

Administrasjonen skal garantere god økonomiplanlegging og forvaltning i kommunen, sørge for at de interne stabsfunksjoner og systemer fungerer effektivt og at kommunens avdelinger samarbeider godt. Administrasjonen skal bidra til økt trivsel og gode arbeidsvilkår for kommunens ansatte og har en sentral rolle i å yte god service til kommunes innbyggere og arbeide for en bærekraftig næringsutvikling i kommunen. Videre inngår oppgaver knyttet til politiske sekretariat, post/arkiv, HMS og beredskapsarbeid og oppfølging av eksterne samarbeidsavtaler i sektorens ansvarsområde.

Forvaltning og økonomi i 2017

I 2017 er det planlagt en morspermisjon i avdelingen, samtidig som kommunalleder har opptrapping til full stilling etter langtidssykemelding. Avdelingen vil gjøre de nødvendige tiltak knyttet til oppgaveløsning og vikar for administrasjon- og kulturkonsulent er lyst ut.

Budsjettåret 2017 vil være ganske likt foregående med noen justeringer. Møtegodtgjørelse for politikerne er økt i tråd med reglement for dette. Stortings- og sametingsvalg 2017 er lagt inn med eget ansvar og budsjettposter knyttet til gjennomføringen. Råd for eldre og funksjonshemmede sin post knyttet til

velferdstiltak er redusert tilsvarende støttebeløp fra Rogaland fylkeskommune knyttet til den kulturelle spaserstokken. Rådet har også Petra Larsens legat som kan benyttes i henhold til opprinnelig formål.

I 2016 ble det inngått et samarbeid med Ryfylke Næringshage knyttet til lokalt næringsarbeid på Kvitsøy. Dette er lagt inn i budsjettet for 2017 sammen med eksisterende samarbeidsavtaler. Gjenstående næringsfond er lagt inn for dekning av disse samarbeidene. Det er også budsjettet med midler til søknad om næringsstøtte.

Budsjettpostene knyttet til revisjonen og kontrollutvalgssekretariatet har økt mer enn lønns- og prisvekst knyttet til økning i timepris. I økonomiavdelingen er det lagt inn et beløp til benyttelse av konsulent i regnskapsavslutningsarbeidet, etter god erfaring fra 2016. I forvaltningsavdelingen er det lagt inn mindre beløp til strømbørsen enn tidligere, noe økning knyttet til vikar i morspermisjon, og en beregning av amortisering av premieavviket på KLP/STP.

Det er lagt opp til å benytte opplæringsfond til utdanningsstipend som deles ut i henhold til personalhåndboken. Utgifter til Interkommunalt Arkiv Rogaland er økt på grunn av flytting til nye lokaler. Budsjettposten juridisk bistand er flyttet over til plan og utvikling, da advokatutgiftene knytter seg i all hovedsak til plan og byggesaker. Utgifter til avtale om IT-samarbeid med Randaberg kommune er økt med 40.000, samt det er lagt inn oppgraderinger på ESA (post og arkivsystem), nettside og Gerica (timeliste kombisenter). Oppgradering Agresso (økonomi og regnskapssystem) ble gjort i 2016. Alle disse oppgraderingene krever oppfølging, testing, implementering,

opplæring og effektiv utnyttelse av ansatte, i tillegg til budsjettutgiften som er lagt inn.

Av kostnadsreducerende tiltak er det innarbeidet halvårlig fakturering av kommunale avgifter for å redusere frankerings- og ressursutgifter, bortfall av julegaver til ansatte og politikere, benyttelse av opplæringsfond og generelt nøktern budsjettering.

I 2016 var det hovedoppgjør i forhold til lønn og tariffavtale, her ble det avtalt å

flytte lokale lønnsforhandlinger til 2017. I avtalen ligger det et mellomoppgjør på om lag 2,2 % for 2017. I 2017 går en også over til å benytte HTA sin garantilønnstabell og lokal lønnstabell utgår. Det må i den anledning muligens innarbeides noen rekrutteringstillegg for stillingskategorier som kommer lavt ut. Personalavdelingen har også satt rullering av personalhåndboken som tema for 2017.

Målsettinger forvaltning og økonomi:

SPESIFIKKE MÅLSETTINGER I BUDSJETT 2017 (evalueres i årsmelding 2017)	
1.	Gjenetablere stabil drift avdelingen, inklusiv opplæring vikar
2.	Etablering og utnyttelse av oppgraderte fagsystemer, ESA og Agresso
3.	Oppgradering kommunens nettside
5.	Rullering personalhåndbok
6.	Gjennomføre et godt lokalt lønnsoppgjør
7.	Etablere samarbeid Ryfylke næringshage og evaluere nytte

Videre utviklingstrekk og langsiktige mål

For avdelingen for forvaltning og kultur er det viktig fremover å opprettholde den stabile driften og et godt arbeidsmiljø. Vi ser at det både for kommuner og bedrifter er økte krav til formaliserte rutiner, kontroll, rapportering og dokumentasjon. Som en mindre kommune må vi forsøke å følge opp dette på en fornuftig måte. Det betyr å identifisere hva som er de reelle behovene og måle dette opp imot de ressursene vi har tilgjengelig. Dette er også viktig knyttet til økonomi. Slik utsikten er med utarbeidelse av 2017 budsjettet blir det nødvendig å ha enda større fokus på økonomi fremover. Begge deler er viktige å ta med også i forhold til kommunestrukturreformarbeidet og utviklingen på dette området. Videre vil forvaltningsavdelingen fokusere på å legge til rette for et godt arbeidsmiljø i hele organisasjonen, og videreutvikle personalarbeidet.

Avdeling kultur

Avdeling for kultur har sitt arbeidsfelt innen hele det utvidete kulturbegrepet, og skal hjelpe til med å skape et godt livsmiljø for innbyggerne i Kvitsøy kommune. Dette innebærer blant annet følgende oppgaver: Gi kulturlivet gode rammebetingelser gjennom gode planer og økonomisk- og administrativ støtte. Støtte organisasjoner og lag som bidrar til gode kulturtilbud i kommunen. Ha et folkebibliotek med kvalitetsmessig høy standard, og ivareta Hummermuseet. Gi aktivitetshallen et godt grunnlag for et mangfoldig aktivitetstilbud. Ha en kulturskole med kvalitet, romslighet og bredde. Ta vare på kulturminner, fremme innsikt og videreføre kulturarven. Legge til rette og stimulere for et bredt spekter av kulturvirksomhet og kulturaktiviteter i et mangfold av kulturuttrykk.

Kultur i 2017

Administrativt har kulturavdelingen 0,5 årsverk fordelt på to stillinger, kommunalleder og administrasjons- og kulturkonsulent. Sistnevnte vil gå inn i morspermisjon på nyåret og en vikar vil fungere i hennes sted. Administrasjonen gjennomfører de ulike arrangement i avdelingen, i tillegg til planlegging og ledelse av kulturavdelingen. Den største delen av det utøvende kulturarbeidet blir gjort av frivillige lag og organisasjoner, og kommunen ser det som særs viktig å støtte opp under dette arbeidet og har i budsjettet satt av kr. 270.000,- til fordeling av kulturmidler.

Ellers preges budsjett 2017 av de samme postene som foregående år med samarbeid med Randaberg og Rennesøy kommuner om UKM (ungdommens kulturmønstring), med Kvitsøyguiden om sommeråpent i fyret, 17. maifeiring, en kjede av fyr om katalogen On the Edge, hummerhelg og småarrangement. Det er som følge av strammere budsjett lagt inn noe reduksjon i posten for kulturarrangement utført av kommunen.

Tilskudd til renhold av klubbhus og bedehus er en driftsstøtte, som også andre kommuner har på ulike klubbhus, og er en gode for frivillige lag og organisasjoner som benytter husene. For 2017 er det lagt inn tilskudd til hvert av byggene med kr. 30.000.

Kvitsøy aktivitetspark sin drift knyttes opp til teknisk avdeling, med serviceavtaler, renhold, inventar og vedlikehold. Aktiviteten er god, og hallen er mye benyttet, både av mange ulike lag og foreninger, skole, SFO og barnehage. Støtte til fotballturnering er lagt inn med samme beløp som i fjor på kulturbudsjettet.

Folkehelsearbeid

I tråd med folkehelseplanen utarbeides det en årlig handlingsplan med vedtatte

fokusområder. Som følge av partnerskapsavtalen med fylkeskommunen mottar kommunen årlig 50.000 kroner i tilskudd, under forutsetning at kommunen går inn med tilsvarende beløp knyttet til tiltakene. I regi av frivillige lag og organisasjoner har kommunen allerede mange gode lavterskeltilbud til de fleste aldrer, og det er viktig å ikke legge tiltak oppå disse, men se alt som en helhet. Tilskuddet fordeles mellom felles arrangement og tiltak i regi av kulturavdelingen, og aktivitetssenteret/torsdagstreff for de eldre. Se handlingsplan 2017 for mer informasjon.

Kulturminneplanen er utsatt ett år til administrasjons- og kulturkonsulenten er tilbake fra morspermisjon. Samarbeidet en kjede av fyr planlegger i 2018 en felles utstilling på fyrene med tematikk «I balanse med».

Videreutviklingsarbeidet Kultursentrum Grønningen arbeides videre med, men tas over lengre tid da det benyttes egne ressurser til opprydningsarbeid i samarbeidsavtaler. Målet er å finne grunndriften før en utformer en egnet driftsmodell. Det er lagt inn midler til benyttelse av konsulent i forhold til utformingen av selve driftsmodellen mens resterende arbeid tas av kommunalleder, i stedet for en større stillingsressurs som foreslått i budsjett 2016. Dette vil være kostnadsbesparende, samt mer fleksibelt med tanke på ressurser og videre valg. Når opprydning og forslag til driftsmodell foreligger vil kommunestyret få saken til behandling.

I hummermuseet arbeider Ryfylkemuseet med ny utstilling i klekkeriet. Kostnaden til selve materiellproduksjonen er lagt inn i budsjettet med kr. 30.000. Akvariene inne i museet vil også settes i stand.

Fagavdeling bibliotek

Biblioteket har 0,35 årsverk som bibliotekar og 0,05 biblioteksjef gjennom det etablerte samarbeidet med Randaberg bibliotek som fungerer godt. Høsten 2016 ble åpningstidene noe justert i forhold til bruk, også med noen lørdager. Samtidig står biblioteket generelt i en endring, og det er viktig å være åpen for ny bruk i en videre utvikling. Budsjettet videreføres som før i 2017 med et ekstra tiltak på kr. 30.000 knyttet til gulvteppet som har hull, sår og flekker.

Fagavdeling kulturskole

Kulturskoletilbudet vil i 2017 bestå av de samme undervisningsdelene som foregående år med piano, gitar og kunst. Undervisningspersonalet utgjør totalt ca

0,5 årsverk og elevtallet ligger på 25 elever fordelt på 30 elevplasser, og ingen på venteliste. I tillegg kommer korpset med en dirigent i 0,2 årsverk, denne er redusert fra tidligere 0,25. Det har vært få elever i skolekorpset og dette skoleåret er et prøveår for å se om det lar seg gjøre å videreføre. Kulturskolen har godt miljø, og engasjerte og dyktige lærere. Det er viktig for kulturskolen å ha felles avslutninger som gir elevene noe å arbeide frem mot, og at både lærere og elever møtes på tvers av fag til et større fellesskap. I tillegg til at elevene er en ressurs og beriker kulturlivet i kommunen. Egenandelen ble sist økt i budsjettåret 2013 sammen med innføring av søskenmoderasjon. Det er derfor lagt inn en økning av egenandelen i årets budsjett.

Målsettinger avdeling kultur:

SPESIFIKKE MÅLSETTINGER I BUDSJETT 2017 (evalueres i årsmelding 2017)	
1.	Avklaring samarbeid og langsiktig strategi, Kultursentrum Grønningen
2.	Etablere ny utstilling i klekkeriet tilknyttet humpermuseet
3.	Legge nytt gulvteppe i biblioteket
4.	Studieplan Kvitsøy kulturskole

Videre utviklingstrekk og langsiktige mål for avdeling kultur

Kulturavdelingen har jevnlig og spennende utfordringer. Hovedutfordringen er å stabilisere driften etter utvikling på flere områder de siste årene, spesielt knyttet til kultursentrum Grønningen. Dette er viktig for at investerte ressurser skal ha en videre verdi. Det å skape gode rammer for det frivillige kulturlivet er et stabilt hovedmål som ligger grunnleggende i utviklingstrekkene for kulturavdelingen. Dette er viktig for å fremme det gode kulturlivet som Kvitsøy har. Det gjenstår planarbeid knyttet til kulturavdelingen, og fokus på utarbeidelse av fysiske planer er et stabilt langsiktig mål.

Kvitsøy kirke – fellesråd

Kirken er ikke underlagt kommunal budsjettbehandling. Kvitsøy fellesråd setter opp sitt eget budsjett etter forslag fra administrativ leder (kirkevergen), som også forvalter budsjettet etter fullmakt fra fellesrådet. Kvitsøy kommune overfører et årlig beløp til drift til fellesrådet, hvor kirkevergens fremlagte budsjett beskriver driften for 2016.

Tilskuddet for 2017 er ikke justert opp i forhold til vanlig lønns- og prisstigning som tidligere, dette knyttes til at kommunens inntekter har samme stagnasjon. Utenom dette tilskuddet dekker kommunen arbeid på kirkegården utført av

teknisk driftsavdeling i kommunen, og regnskapsføring utført av økonomiavdelingen. Dette blir oppført i budsjett som en regnskapsteknisk overføring. På kirkegården er det også utgifter knyttet til graving, og dette utbetales etter faktisk utført arbeid ved årets slutt. I budsjettet er det lagt inn husleie fra kirken og noen driftsinntekter knyttet til dette. Rehabilitering av kirken vil være et stort prosjekt for 2017 med gjennomføring av dette. Bevilgning og anbudsrunde er gjort i 2016. I henhold til

rehabiliteringsplan vil det i etterkant av dette første steget komme flere kostnader knyttet til den videre rehabiliteringen og steg to i 2018. Se egen rehabiliteringsplan for oversikt.

Tilskudd tros- og livssamfunn

Basert på tilskuddet til Den norske kirke utbetales det tilskudd til andre tros- og livssamfunn som har medlemmer bosatt i kommunen. Tilskuddet varierer noe fra år til år i forhold til medlemsmasse

Tiltak i økonomiplanperioden 2017 – 2020 sektor for forvaltning og kultur

NYE/ENDREDE DRIFTSTILTAK I ØKONOMIPLANPERIODEN 2017- 2020			NETTO DRIFTSKOSTNADER /ÅR				
112 – VALG			2017	2018	2019	2020	Finansiering
Valg 2017	Gjennomføre valg	D40 IR					Drift
121 – KOMMUNEKASSE/ØKONOMIAVDELING							
Mål	Tiltak	2017	2018	2019	2020		Finansiering
Økonomiavdeling	Årsavslutning konsulent	D50 IR					Drift
140 – FORVALTNING OG ADMINISTRASJON							
Mål	Tiltak	2017	2018	2019	2020		Finansiering
Interkommunalt arkiv	Utgiftsøkning i avtale, totalt nå	D30 IR	D40 UR	40	40		Drift
141 – IKT - FELLESUTGIFTER							
Mål	Tiltak	2017	2018	2019	2020		Finansiering
IKT	Utgiftsøkning i avtale	D40 IR	D40 UR	D40 UR	D40 UR		Drift
IKT	ESA oppgradering	D20 IR					Drift
IKT	Gerica oppgradering	D20 IR					Drift
IKT	Nettside oppgradering	D10 IR					Drift
261 -							
Mål	Tiltak	2017	2018	2019	2020		Finansiering
Ivareta kulturminner	Utarbeide kulturminneplan	0	D100 UR				Fylkeskommunale midler
262 – HUMMERMUSEUM/GRØNINGEN							
Mål	Tiltak	2017	2018	2019	2020		Finansiering
Kultursentrum Grøningen	Etablere planmessig og hensiktsmessig drift	D50 IR	D300 UR	D300 UR	D300 UR		Drift
Hummermuseum	Ny utstilling i klekkeriet	D30 IR					Drift
270 – KVITSØY FOLKEBIBLIOTEK							
Mål	Tiltak	2017	2018	2019	2020		Finansiering
Bibliotek	Nytt gulvteppe	D30 IR					Drift

Forklaring av tabell:

UR: tiltaket kan ikke dekkes innen for opprinnelig økonomisk ramme

IR: tiltaket kan dekkes innenfor opprinnelig økonomisk ramme

SEKTOR FOR LEVEKÅR

Sektor for levekår består av flere avdelinger og fagavdelinger, som alle har det til felles at de yter direkte tjenester til innbyggerne i kommunen. Hver avdeling ledes av en avdelingsleder, som er direkte underlagt rådmannen. Avdelingslederne har det daglige ansvaret for driften av sin avdeling, inklusiv fag-, økonomisk- og personalansvar.

De ulike fagavdelingene i kommunen er organisatorisk underlagt rådmann eller avdelingsledere. Fagavdelingene er blant annet skole, barnehage, skolefritidsordning (SFO), musikk- og kulturskole, bibliotek, legekontor, helsestasjon, fysioterapi og psykisk helsevern.

Avdeling skole

Kvitsøy skole ledes av rektor. Ved siden av grunnskoleopplæringen i 1.-10. klasse er rektor skolefaglig ansvarlig, SFO-ansvarlig

og ansvarlig for voksenopplæringen i kommunen.

Kvitsøy skole i 2017

For Kvitsøy skole er det Opplæringsloven og Kunnskapsløftet som er styrende for innhold og organisering av virksomheten. Avdelingen hjemler ved inngangen til 2017 i alt 20 stillinger; rektor - 1 årsverk, 13 lærere - 11,5 årsverk, 2 fagarbeidere - 1,8 årsverk, 1 sekretær - 0,4 årsverk (i samarbeid med barnehagen), 2 miljøterapeuter - 1,7 årsverk og 2 renholdere - 1,2 årsverk. Se også www.minskole.no/kvitsoy

Elevtallet har i skoleåret 2016-2017 blitt redusert med 11 elever siden forrige skoleår. Tabellen under viser endringer i elevtall og lærerressurser de siste tre årene, samt en prognose for neste skoleår.

Kvitsøy skole	2017-2018	2016-2017	2015-2016	2014-2015
Ant elever	72	73	84	77
Årsverk lærer	11,5	11,1	11,1	10,9
Rammetimer	6099	5700	5700	5700

På skolen blir elevene undervist delvis i klasser fra samme årskull, og delvis i sammenslåtte grupper med to og tre årskull sammen, såkalt fådelt undervisning. Dette medfører en besparelse på 1795 rammetimer sammenlignet med fulldelt undervisning. Dette tilsvarer 1,8 lærerårsverk.

Budsjett 2017 er i hovedtrekk en videreføring av fjorårets budsjett. Behov for bemanning for oppfølging av ressurskrevende elever videreføres. Det er i budsjett 2017 satt av midler til oppgradering og supplering av nødvendig undervisningsutstyr. Lisenser til interaktive undervisningsopplegg er også budsjettet.

Skolen har fokus på at elevene skal ha et læringsmiljø som fremmer helse og trivsel. Elever utvikler sosial kompetanse best ved å være sammen med andre. Det arbeides med sosial kompetanse på alle trinn gjennom hele skoleåret. Skolen har som mål at alle elevene skal lære seg gode og nyttige samspillsregler, vise omtanke og omsorg for hverandre, forstå og respektere forskjellighet, inkludere andre i lek og aktiviteter, for på den måten kunne utvikle positive holdninger til læring og hverandre. Den årlige aktivitetstur for 5.-10. klasse er ett høydepunkt i skoleåret både for elever og ansatte. Våren 2017 planlegger skolen «øyhopping» i Kvitsøys skjærgård. Midler til bevertning og lønn er lagt inn i budsjett.

Det arrangeres felles tilstelninger som skolemåltid, fellessamlinger, aktivitetsturer, høstfest, innsamlingsaksjon, juleavslutning, sommeravslutning og kåring av skolens hardhaus. Skolen tilbyr to valgfag for ungdomsskoleelevene. Fagene elevene kan velge mellom er fysisk aktivitet/helse og design/redesign. Hensikten med valgfag er å gi elevene en

mer variert, praktisk, relevant og utfordrende skoledag.

Hvert år tildeles det spillemidler fra fylkeskommune som sikrer alle elever profesjonelle kunst- og kulturtilbud i løpet av grunnskolen. I 2017 prioriterer skolen blant annet at elevene skal få møte en forfatter og gå i teater.

Målsettinger Kvitsøy skole:

SPESIFIKKE MÅLSETTINGER I BUDSJETTPERIODEN 2017 (evalueres i årsmelding 2017)	
	Kvitsøy skole ønsker innen utgangen av 2017 å ha voksne som:
1.	Behersker god og tydelig klasseledelse
2.	Skaper gode relasjoner til elevene
3.	Utvikler et inkluderende miljø og læringsfelleskap
4.	Motiverer elevene til innsats og har tydelige forventinger til dem

Videre utviklingstrekk og langsiktige mål

I årene fremover vil skolen bruke tid på å realisere og innarbeide gjeldende planer, samt revidere utviklingsplanen. Målet er at alle ansatte skal opparbeide seg god kjennskap til og en felles forståelse for skolens oppdrag. I de senere årene har skolen fått elever med spesifikke og sammensatte behov. Dette er kostnadskrevende og faglig utfordrende for skolen. I budsjett 2017 er det lagt opp til en varig ordning av den halve pedagogstilling som ble bevilget i forbindelse med budsjettbehandlingen i 2016. Kommunen har behov for etter- og videreutdanning i engelsk.

Voksenopplæring

Kommunens ansvar er primært voksenopplæring innenfor grunnskolen område for hele den voksne befolkningen i kommunen. Ved inngangen av 2017 er det to voksne som er innvilget opplæring i norsk og samfunnsfag på bakgrunn av introduksjonsloven. Ordningen finansieres gjennom tilskudd fra IMDI.

Fagavdeling barnevern

Kvitsøy kommune har et interkommunalt samarbeid med Stavanger kommune innen barnevernsfeltet. Samarbeidet innebærer at det daglige barnevernsarbeidet blir utført av Stavanger kommune, som også har myndighet som barnevernfaglig ansvarlig i Kvitsøy kommune. Barnevernsvakt døgnet rundt inngår i avtalen. Eventuelle uforutsette utgifter knyttet til eksempelvis plassering av barn utenfor hjemmet, vil komme i tillegg til de løpende utgifter samarbeidsavtalen regulerer. Kvitsøy kommune vil bli fortløpende bli orientert om kostnadskrevende tiltak. Forventede ekstrautgifter vil bli varslet så snart det er mulig. Avtalen med Stavanger kommune vurderes som bra.

Fagavdeling skolefritidsordning (SFO)

Kommunen skal ha et tilbud om skolefritidsordning (SFO) før og etter skoletid for barn på 1. – 4. års trinn. For barn med særskilte behov skal det være et tilbud for 1. – 7. års trinn, jfr. Opplæringsloven. Kommunens plikt til å ha skolefritidsordning er begrenset til

skoleåret. Det er ingen plikt for kommunen å ha en slik ordning i feriene. SFO på Kvitsøy er underlagt skolens ledelse, og tilbudet gis i lokaler tilknyttet skolen. SFO skal være en trygg og inkluderende plass for barna utover skoletiden. Barna skal den tiden de oppholder seg i SFO få god omsorg, tilrettelagt lek, frilek og diverse kultur- og fritidsaktiviteter. SFO skal

formidle grunnleggende verdier som fellesskap, medansvar og omsorg samt representere et miljø som bygger opp om respekt for menneskeverd og retten til å være forskjellig. Menneskelig likeverd, nestekjærlighet, solidaritet, åndsfrihet og tilgivelse er sentrale samfunnsverdier som skal legges til grunn for omsorg, lek, læring og dannings i SFO.

Kvitsøy SFO endring i elevtall og årsverk	2017/2018	2016/2017	2015/2016	2014/2015
Ant elever	19	25	21	18
Gjennomsnitt dager/uke	3,5 d/u	4,0 d/u	3,7 d/u	3,9 d/u
Årsverk	1,6	1,3	1,1	1,1
Ant ansatte ¹⁾	6	5	4	4

¹⁾ Antall årsverk og antall ansatte for SFO-året 2017-2018 viser en økning som skyldes større behov for individuell oppfølging av elever.

Skolefritidsordningen på Kvitsøy har som overordnet målsetting at det enkelte barn skal kunne bestemme over sin SFO-tid og at de voksne skal tilby allsidige og spennende aktiviteter. I tillegg skal SFO være en trygg arena som gir grobunn for godt vennskap på tvers av årskullene. Personalet skal ta hvert barn på alvor. Med det mener vi at de voksne skal ta barna med i planlegging av aktiviteter og innhold, søke barnas meninger og synspunkt i bl.a. konkret konfliktløsning og tema som f.eks. ”hvordan vil vi ha det hos oss? Utover dette skal de også være ydmyke og imøtekommende overfor innspill og tilbakemeldinger fra

barnegruppa samt i størst mulig grad tilrettelegge innhold og aktiviteter på frivillig

Videre utviklingstrekk og langsiktige mål

Alle som søker SFO får stort sett det tilbudet de søker. SFO vil også i årene fremover tilbyr allsidige aktiviteter for barna både ute og inne, og ønsker å videreføre rutiner som sikrer variasjon, også for de med redusert plass. SFO ønsker å være en brukervennlig tjeneste med tett og åpen dialog mellom de ansatte, barna og deres foresatte.

Nye/endrede driftstiltak i økonomiplanperioden 2017-2020

210 – KVITSØY SKOLE			NETTO DRIFTSKOSTNADER/ÅR			
Mål	Tiltak	2017	2018	2019	2020	Finansiering
Forbedre musikkopplæring		D10 IR				Drift
Forbedre mat&helse undervisning	Innkjøp nødvendig utstyr	D10 IR				Drift
Sørge for tilgjengelig datautstyr	Innkjøp PC 5. kl	D36 IR				Drift

210 – KVITSØY SKOLE			NETTO DRIFTSKOSTNADER/ÅR			
Mål	Tiltak	2017	2018	2019	2020	Finansiering
Sørge for tilgjengelig datautstyr	Innkjøp Ipad	D20 IR				Fond IKT-rettleder
Sørge for godt arbeidsmiljø og tilrettelagt undervisning	Øke pedagogtetthet med ½ lærerstilling (helårseffekt)	D240 IR	D240 UR	D240 UR	D240 UR	Drift

Forklaring av tabell:

UR: tiltaket kan ikke dekkes innen for opprinnelig økonomisk ramme

IR: tiltaket kan dekkes innenfor opprinnelig økonomisk ramme

Avdeling barnehage

De viktigste ansvars- og arbeidsområdene

Barnehagen har i 2017 fire satsningsområder: barns medvirkning, natur, miljø, teknikk, etikk, religion, filosofi og sosial kompetanse. Dette er nærmere beskrevet i barnehagens årsplan, som i tillegg til rammeplan for barnehagen og barnehageloven er barnehagens styringsdokumenter.

Verdigrunnlaget til barnehagen, «Eg ser deg», omhandler både barn, foreldre og personal. Barnehagen ønsker at mottoet skal være synlig i hele barnehagehverdagen.

Utvikling i barnehagen de siste åra

	Ventet vår 2017	Høst 2016	Høst 2015	Høst 2014
Antall barn	22	19	22	27
Barn med full plass	21	17	21	27
Årsverk	7,15	7,15	7,55	7,55
Ant voksne	10	10	9	9

I august 2016 startet fem barn på skolen, mens to barn begynte i barnehagen. Siden

barnehagen også har opptak til jul, øker som regel barnegruppa noe i løpet av året. Våren 2017 forventes det å øke til 22 barn.

I 2017 øker barnegruppa noe, men pga permisjon og færre barn enn tidligere, blir det en besparelse på lønn. Andelen av minoritetsspråklige barn i barnehagen har økt de siste åra. Det jobbes kontinuerlig med språkforståelse og utviding av barnas ordforråd. Fylkesmannen gir også tilskudd til dette arbeidet, noe mindre enn i 2016.

Et av temaene i 2017 vil være IKT og digitale verktøy. I den forbindelse blir det kjøpt en IPAD, og ellers en mobiltelefon til bruk på tur. Foreldrebetalingen øker noe pga økt makspris fra januar av, men i sin helhet reduseres denne posten pga ny moderasjonsordning, som blir kommentert under «tiltak».

Kostnadsreducerende tiltak

I 2017 vil det bli mindre innkjøp og nye investeringer. Utgifter til leker og inventar er redusert sammenlignet med 2016. Disse postene er variable i takt med utskifting og fornying i barnehagen. Foreldrebetaling mat og matpenger for personalet øker, og personalet og foreldrene betaler da samme sats, og samme pris som Randaberg

kommune. Dette er lagt inn i budsjett og beregnet fra august, ved nytt barnehageår. Lønnsutgifter er redusert betraktelig da det ikke er beregnet full vikar i permisjonsavvikling. Dette kan gjøres frem til august pga færre barn.

Samtidig er foreldrebetaling varig redusert fremover pga ny søskenmoderasjonsordning som KST vedtok 14/6-16. Dette gjelder spesielt moderasjonen mellom barnehagen og SFO,

der reduksjonen blir beregnet på søsken nr 2. Ved å reversere denne moderasjonsordningen, vil barnehagen få økte inntekter på ca. 40 000 i året.

Det er mulig å redusere til kurs ansatte, men det er ikke lagt inn i budsjettet. Barnehagen får kr 13 000 fra Fylkesmannen til dette formålet i året, så for 2017 er det muligheter for å redusere, men dette vil ikke anbefales som et varig tiltak.

Målsettinger i 2017

SPESIFIKKE MÅLSETTINGER I BUDSJETTPERIODEN (evalueres i årsmelding 2017)	
1.	Fokus på satsingsområdene: natur, miljø, teknikk, etikk, religion, filosofi
2.	Fokus på språkforståelsen til minoritetsspråklige barn
3.	Gjennomføre kvalitetssikringssystemet: «Ståstedsanalysen», via UDIR

Utvikling i økonomiplanperioden

Kvitsøy kommune har full barnehagedekning. Personalet ønsker å ha "et stort fang" og barna skal ha "ei hand å holde i", som verdigrunlaget vårt sier. Et godt og tillitsfullt samarbeid mellom barnehage og hjem er grunnleggende for kvaliteten i tilbudet. Det samme er tilstrekkelig bemanning med relevant kompetanse. Barnehagen ønsker også å være i utvikling, samtidig som personalet er opptatt av å ta vare på de gode tradisjonene som allerede er en del av barnehagen.

Det stilles andre krav til barnehagebygget i dag i forhold til da Kvitsøy barnehage ble bygget. Barnehagen er blitt en institusjon med krav til hygiene, blanke flater, og rette linjer, i motsetning til hjemmekoselig interiør. De siste åra har barnehagebygget blitt oppgradert både utvendig og innvendig. Bygningstekniske krav, samt flere tilflyttere kan medføre behov for utvidelse/tilbygg. Dette vil bli utredet nærmere i samarbeid med sektor for plan og utvikling og politikerne i de kommende år.

Avdeling for helse og omsorg

Tjenesteområdet Helse og omsorg skal yte tjenester til alle innbyggere i alle aldre. Ansvarsområdene omfatter kommunens faglige virksomhet knyttet til heldøgns helsetjenester, hjemmesykepleie, medisinsk nødmeldetjeneste, hjemmehjelp, fysioterapi, psykiatriskhelsetjeneste, helsesøster og jordmor. De lovpålagte tjenestene reguleres av helse -og omsorgstjenesteloven, og et mangfold av forskrifter. Av ikke lovpålagte tjenester gis det tilbud om middagsombringning og trykghetsalarm.

Kvitsøy sykehjem og hjemmetjeneste

Kvitsøy sykehjem skal gi helhetlig pleie, medisinsk behandling og rehabilitering på et forsvarlig etisk og faglig nivå i tråd

medbrukerens behov. Det gis vedtak på langtids-, korttids- og dagopphold etter søknad. Vi har en avdeling med totalt 10 plasser. Hjemmebaserte tjenester skal utføre helse- og omsorgstjenester i hjemmet slik at brukerne mestrer sin hverdag. Det omfatter bistand i private hjem, i omsorgsboliger for mennesker med psykiske lidelser, demens og fysisk funksjonshemming.

Virksomheten skal være i stand til å oppfylle samhandlingsreformens intensjoner om koordinerte og helhetlige pasientforløp, mer forebygging og tidlig innsats og flere tjenester nær der brukerne bor. Med reformen har kommunene fått en viktigere rolle i å sørge for de nødvendige helse- og omsorgstjenester til innbyggerne.

SPESIFIKKE MÅLSETTINGER I BUDSJETT 2017 (evalueres i årsmelding 2017)	
1.	Tilrettelegge god samhandling mellom bruker, pårørende og helse og omsorgsavd., jmf. demensplan 2020
2.	Tilrettelegge gode og meningsfulle aktiviteter for beboerne på sykehjemmet.
3.	Kartlegge fremtidens behov for trykghetsteknologi i kommunen

UTVIKLING FASTE STILLINGER OG BEBOERE	B2017	B2016	B2015
Helse og omsorgsleder + fagsykepleier	2 (1,20 årsverk)	2(1,20)	2 (1,20)
Sykepleier	4 (3,80 årsverk)	4(3,80)	4 (3,20)
Helsefagarbeidere	5 (2,98 årsverk)	4 (2,98)	4 (2,98)
Pleiemedarbeider	7 (2,41 årsverk)	8 (2,41)	5 (2,16)
Kokk/Kjøkkenhjelp	2 (0,98 årsverk)	3 (0,98)	2 (0,88)
Renhold	1 (0,40 årsverk)	1 (0,46)	2 (0,46)
Hjemmehjelp	1 (0,27 årsverk)	1 (0,27)	1 (0,35)
SUM	12,04	12,10	11,23
Belegg korttidsplasser (gj.snitt)	1-2	1-2	n/a
Belegg langtidsplasser (gj.snitt)	8	7	n/a

Nye/endrede driftstiltak i økonomiplanperioden 2017 – 2020

Det er i budsjett 2017 satt av midler til styrking av vakter til ressurskrevende demente brukere de første 6 månedene. Brukere med ressurskrevende behov, antall korttidsopphold samt brukere av hjemmesykepleie vil variere i løpet av året, og det er vanskelig å forutse.

Kvitsøy sykehjem er blitt pålagt til å utlevere rent arbeidstøy til sine ansatte og har inngått en leieavtale for vask, lagerhold, reparasjon og utskiftning av arbeidstøy. Dette for å sikre mot helseskader samt forebygge smitte blant personal og beboere.

Nye/endrede driftstiltak i økonomiplanperioden 2017 – 2020

321 – KVITSØY SYKEHJEM			NETTO DRIFTSKOSTNADER/ÅR			
Mål	Tiltak	2017	2018	2019	2020	Finansiering
Sørge for trygge omgivelser, forebygge uro.	Økt bemanning til ressurskrevende beboere faste stillinger, halvårseffekt	400 IR	0	0	0	Drift
Forebygge smittespredning	Vaskeritjeneste	80 IR	80 UR	80 UR	80 UR	Drift

Forklaring av tabell:

UR: tiltaket kan ikke dekkes innen for opprinnelig økonomisk ramme

IR: tiltaket kan dekkes innenfor opprinnelig økonomisk ramme

Kostnadsreducerende tiltak

Avdeling helse og omsorg har sammen sett på hvilke muligheter vi har for å effektivisere og spare på utgifter samt øke inntekter. Det er viktig å presisere at effektiviseringen ikke skal gå ut over kravene som stilles i forhold til utførelsen av nødvendig helsehjelp. Dette vises i samlet tabell i begynnelsen av budsjettdokumentet.

Vi kan gjøre en besparelse ved å ha kortere vakter ved innleie og bruke vikarer uten spesialkompetanse. Årsaken til mindreforbruk i B2016 er feilbudsjettering da flere ansatte har fullført sine videreutdannelse, og behovet for vikar innleie har vært lavere enn forventet. Ved

Reduksjon av ekstramidler til aktivisering av beboerne på sykehjemmet vil det kunne arrangeres mindre utflukter som koster penger. Vi vil likevel kunne arrangere utflukter på øya og sykehjemmet uten å

måtte bruke penger. Myndighetene vektlegger at det skal satses på kultur, aktivitet og trivsel som helt sentrale og grunnleggende elementer i et helhetlig omsorgstilbud for beboere i sykehjem.

Trygghetsalarm er et hjelpetiltak til eldre og uføre som kan ha behov for å tilkalle hjelp. Det er ikke en lovpålagt tjeneste. Kvitsøy kommune tilbyr i dag gratis trygghetsalarm, mens nærliggende kommuner tar både etableringsgebyr og en egenandel per måned for tjenesten. Ved å innføre en betaling av tjenesten kan vi arbeide mer effektivt for å digitalisere trygghetsalarmene, men konsekvensen kan bli at noen brukere allikevel ikke ønsker trygghetsalarm grunnet betaling. Vi kan øke egenbetalingen for hjemmehjelp, men samtidig ikke overstige kommunens egne

utgifter. (selvkostprinsipp) Kvitsøy kommune har i dag lave satser på egenbetaling av hjemmehjelp, praktisk bistand. Se tabell neste side. Betalingen for hjemmehjelp blir utregnet på grunnlag av husstandens samlede inntekt før særfradrag. Inntekt under 2G har en fast sum per måned uavhengig av antall timer

vedtak. Andre betaler timesats, men med en fast maks sum per måned. Økte utgifter kan føre til at brukere med allerede lav inntekt nedprioriterer behovet for hjemmehjelp. Det er ønskelig at innbyggerne bor lengst mulig i hjemmet, og hjemmehjelpstilbudet er med på å forebygge tidlig innleggelse på sykehjem.

Sammenligning egenbetaling hjemmehjelp

Egenbetaling hjemmehjelp	KVITSØY	FEDJE	FORSLAG 2017
Under 2 G	56 kr/time	190 kr/mnd	190 kr/ <u>mnd.</u>
2-3 G	66 kr/time	133 kr/time	130 <u>kr/time</u>
3-4 G	136 kr/time	268 kr/time	250 kr/time

Utvikling i økonomiplanperioden

En av de største utfordringene vi står overfor som følge av økt levealder og endret alderssammensetning er at tallet på personer med demens sannsynligvis vil fordobles de nærmeste 30-40 årene. De fleste av dem vil ha behov for ulike tjenester i eget hjem eller sykehjem i løpet av sykdomsperioden. Deres nærmeste vil ha behov for avlastning og støtte.

Dagens kommunale helse- og omsorgstjeneste er imidlertid ikke i tilstrekkelig grad bygd og tilrettelagt for personer med demens og deres pårørende. Det er nødvendig med endringer både når det gjelder tjenestenes kompetanse, organisering og fysiske utforming.

Hovedinnsatsen av tiltakene i Demensplan 2020 er derfor rettet mot de kommunale helse- og omsorgstjenestene. Denne brukergruppen har behov for tettere oppfølging av personal og et skjermet miljø, noe som kan være utfordrende på Kvitsøy i forhold til ekstra bemanning og selve konstruksjonen og tilretteleggingen av det fysiske rom på sykehjemmet. Målet med Demensplan 2020 er å skape et mer demensvennlig samfunn, som tar vare på og integrerer personer med demens i fellesskapet. Dette krever større åpenhet og økt kunnskap om demens i samfunnet

generelt og i helse- og omsorgstjenestene spesielt. Større inntektstap og ekstra utgifter til kommunen som en helhet gjør at vi må tenke annerledes, og være enda mer bevisste på våre økonomiske beslutninger.

Trygghetsskapende teknologier skal muliggjøre at mennesker kan føle trygghet og gis mulighet til å bo lengre hjemme. Analog telefoni er en tjeneste som blir mindre og mindre brukt og vil etter hvert bli faset ut til digitale løsninger. Dette medfører utfordringer for eksisterende analoge trygghetsalarmer. Vi har etablert et samarbeid med flere kommuner i Rogaland om en felles anskaffelse av sentral løsning og digitale stasjonære trygghetsalarmer og vil i 2017 kartlegge fremtidens behov.

Psykisk helsevern og folkehelsearbeid

Kommunens psykiske helsetilbud er et lavterskeltilbud til personer som over tid eller i kortere perioder trenger hjelp og støtte. Dette omfatter utredning, behandling, rehabilitering, psykososial samtale og veiledning. Samtidig har psykisk helsearbeid ansvar for miljøtjeneste rettet mot beboere på sykehjemmet i form av miljøarbeid. Helse og sosialkonsulentens hovedoppgave er oppfølgingsarbeid innen psykisk

helsearbeid, deltakelse i kommunens psykososiale kriseteam, sosialt arbeid, folkehelsearbeid og flyktningarbeid. Stillingen blir delvis finansiert med midler fra partnerskap for folkehelse. Folkehelsearbeid er samfunnets innsats til

å påvirke faktorer som direkte eller indirekte fremmer befolkningens helse og trivsel, forebygger psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse eller som beskytter mot ytre helsetrusler.

STILLING	B2017	B2016	B2015
Helse-og sosialkonsulent	1 (1 årsverk)	1 (1,0)	1 (0,80)
Miljøarbeidere	2 (0,5 årsverk)	2 (0,5)	1 (0,50)
SUM	1,5 årsverk	1,5	1,3

Integreringsarbeid

Kvitsøy kommune har fått tilbakemelding fra IMDI at kommunen ikke blir tildelt nye flyktninger i 2017 grunnet en lavere tilstrømning av flyktninger til Norge. Helse og sosialkonsulenten fortsetter sitt arbeid med praktisk hjelp og integrering i lokalsamfunnet for de allerede bosatte flyktningene.

i Kvitsøy aktivitetshall. Dette tilbudet utføres av Helse og sosialkonsulenten i samarbeid med frivillige. Aktivitetstilbud til beboere på sykehjemmet og omsorgsboligene utføres av 2 miljøarbeidere inntil 3 dager i uken. Aktivisering skaper trivsel, glede og meningsfulle dager, samt at det er forebyggende både i forhold til fysiske og psykiske lidelser

Dagtilbud til eldre

Dagtilbud for hjemmeboende eldre og demente videreføres i 2017, og er lokalisert

Målsettinger i 2017

SPESIFIKKE MÅLSETTINGER I BUDSJETT 2017 (evalueres i årsmelding 2017)	
1.	Opprette et aktivitetstilbud til barn og unge som ikke benytter seg av dagens aktivitetstilbud i kommunen.
2.	Kartlegge behovet for oppstart av en treningsgruppe for personer innen psykisk helsearbeid.
3.	Opprettholde og videreføre samarbeidet mellom helse og sosialkonsulent og Kvitsøy skole.

Tilbud til barn og unge

Ikke alle barn benytter seg av dagens aktivitetstilbud som lagidrett i kommunen og trenger hjelp med å finne andre aktiviteter som kan passe. Et mål i 2017 er å opprette ett aktivitetstilbud til barn og unge som ikke benytter seg av dagens tilbud om fysisk aktivitet. Fysisk aktivitet har store fysiske og psykiske helsegevinster. Det vil i 2017 bli kartlagt behovet for gruppebasert trening. Tidlig innsats og forebyggende arbeid er viktige punkter i forhold til den psykiske helsen hos unge. I august 2015 ble deler av

helse -og sosialkonsulentens stilling øremerket til Kvitsøy skole. Det er lagt opp til å videreføre dette da vi ser viktigheten av tilstedeværelse gjennom samtale, undervisning og foredrag er forebyggende.

Kostnadsreducerende tiltak

Meningsfulle aktiviteter er aktiviteter som er av personlig interesse og kan gi beboere en følelse av glede, tilhørighet, opprettholdelse av selvbestemmelse og personlig identitet. Vårt forslag til innsparingstiltak under psykisk helse er at vi ikke leier inn personal når

miljøarbeiderne har ferie. Dette vil føre til mindre hjelp ved måltidsituasjoner, lite aktivisering på dagtid og mer belastning på pleiepersonalet til sykehjemmet.

Utvikling i økonomiplanperioden

En helhetlig satsing på forebygging av psykiske problemer, enten det er blant barn og unge, i voksenbefolkningen eller blant eldre er en viktig forutsetning. Det viktigste forebyggende arbeidet er tiltak som settes i verk før helseplager oppstår. Det å være synlig for innbyggerne er et viktig hjelpemiddel for å redusere terskelen til å ta kontakt med psykisk helsearbeider.

Fagavdeling legekontor

Legekantoret har åpent 3 dager i uka. Ved siden av oppgaver knyttet til legekantoret er kommuneoverlegen tilsynslege for sykehjemmets beboere, har ansvar for medisinsk faglig oppfølging av helsestasjonen, planarbeid, miljørettet helsevern og helsemessig beredskap. Målsettingen for legekantoret er å tilrettelegge for en faglig og trygg legevaksordning.

Sykepleiere ved kombiseret har akuttmedisinsk bakvakt hele døgnet når lege ikke er tilstede. Det er viktig å ha en faglig god ordning, noe som betyr at vi må til enhver tid tilstrebe nok sykepleiere med god kunnskap om akuttmedisinsk behandling. De dagene kommunelegen ikke er på Kvitsøy, har kommunens innbyggere prioritert og få time på dagen på Raft klinikken i Randaberg. Kvitsøy kommune har et legevaksamarbeid med Rennesøy, Finnøy og Hjelmeland. Samarbeidet er kostnadskreven, ikke minst på grunn av hyppig bruk av legevaktbåten.

Kostnadsreduerende tiltak

Legekantoret har åpent 2 dager i uken om sommeren. Et innsparingstiltak kan være at vi stenger en dag, og at innbyggerne må til

fastlandet for legetilsyn. En vil fortsatt ha mulighet for legehjelp på Raft klinikken Randaberg, samt at tilstedeværelse av legesekretær ikke blir redusert slik at blodprøver og medisinbestilling fortsatt kan utføres.

Kvitsøy helsebil

Kvitsøy helsebil er sentral som «first responder» og transportbil for pasienter, både ved akutte ulykker og generell syketransport på øya. Helse Stavanger er ansvarlige for pasienttransport, og Kvitsøy har etter avtale ansvaret for å organisere helsebil virksomheten på øya. Den driftes av enkeltstående oppdragstakere, og ordningen er fullfinansiert gjennom tilskudd fra Helse Stavanger også i 2017.

Fagavdeling for helsesøster og jordmor

Kvitsøy kommune fortsetter samarbeidet med Randaberg kommune om kjøp av helsesøster -og jordmortjenester. Samarbeidet har vart i flere år og kommunen er godt fornøyd med arbeidet. Helsesøster har en fast dag i uken hvor arbeidstiden blir benyttet mellom helsestasjon og skole. Tilbudet har nå tilholdssted i helsebanken. Svangerskapskontroller til gravide på Kvitsøy blir gitt av jordmor på Randaberg.

Fagavdeling for fysioterapi

Fysioterapeuten på Kvitsøy er selvstendig næringsdrivende, med driftsavtale til kommunen. I tillegg er fysioterapeuten tilsatt i kommunen 4 timer per uke. Den kommunale fysioterapitjenesten består av forebyggende virksomhet og av behandling og rehabilitering i og utenfor institusjon. De kommunale timene fordeles etter behov på sykehjemmet, barnehage, skole, SFO og helsestasjonen. Fysioterapeuten har åpent 2 dager i uka.

SEKTOR FOR PLAN OG UTVIKLING

Plan & utvikling, teknisk uteavdeling og renholdsavdelingen

Sektor for plan og utvikling (PLU) har ansvar for teknisk byggdrift og uteområder, renholdsavdeling, plansaker, byggesaker og oppmåling, vann, avløp og renovasjon samt landbruksforvaltning. Sektoren har to stillingshjemler ingeniør og begge er besatt og driftsavdelingen har som i 2016 2,5 årsverk med fagarbeider. For den normale driften er dette foreløpig tilstrekkelig.

Renholdsavdelingen har ca. 2,2 årsverk. For 2017 er det lagt inn en reduksjon og endring gjeldene tilskudd vask av klubbhus som tidligere har fått renholdet utført av kommunen i form av en 14 % renholds stilling. Dette utgjør 70.000, i tillegg til at det er tilknyttet ressurser til administrasjon. I budsjett 2017 legges det om til at den 14 % stillingen benyttes til kommunens egne behov da det er 40 % stillingsressurs ledig og muliggjør en omorganisering med besparelse. I stedet for renholds stilling legges det inn tilskudd til vask på lik linje som til bedehuset med kr. 30.000.

For å kunne yte full service og ekspertise til befolkningen har sektoren en rekke eksterne samarbeidspartnere; Matricula AS (Oppmåling), IVAR IKS (VAR-tjenester), Lyse, Brannvesenet Sør-Rogaland, IUA (Interkommunalt Utvalg mot Akuttforurensning) og Sandnes landbrukskontor. Disse samarbeidsavtalene videreføres i 2017.

Målsettinger i 2017

Kommunestyret vedtok 27.09.2016 ny kommunal planstrategi (2016-2020). Planstrategiens vurdering av planbehov

legges dermed til grunn for kommunens planarbeid i inneværende periode, og kommunal planstrategi gir derfor føringer for ressursbruken i teknisk tjenesteområde i kommende økonomiplanperiode.

Revisjon av kommuneplanen skal igangsettes i starten av 2017. Det er også satt av konsulentmidler til revidering og ferdigstillelse av reguleringsplan for Leiasundet.

Øvrige planer som i planstrategien ble vedtatt at skulle igangsettes i 2017, utsettes til 2018. Det gjelder revisjon av reguleringsplan for Ydstebøhavn og Grønningen. Andre konsulentutgifter i forbindelse med planarbeid i 2017 vil dekkes av trafikkisikkerhetsmidler. Dersom annet planarbeid avdekkes i løpet av året som er helt nødvendig å igangsette, så vil plan og utvikling komme tilbake med egen sak i budsjettåret.

I budsjettet for 2017 er det lagt inn et absolutt minimum av utgifter til drift og vedlikehold av kommunale bygg og anlegg. Vikarbudsjettet til uteavdelingen og kjøp av hagetjenester er også noe redusert i 2017. Uteavdelingen har 2,5 årsverk, og er sårbare i forhold til sykdom/skade. Midler til vikar/kjøp av hagetjenester som er lagt inn i budsjett for 2017 er basert på det behovet som var 2016.

Se for øvrig tabell med målsettinger 2017 nedenfor.

SPESIFIKKE MÅLSETTINGER I BUDSJETT 2017 (evalueres i årsmelding 2017)	
1.	Igangsette arbeidet med revisjon av kommuneplanen
2.	Ferdigstille revisjon av reguleringsplan for Leiasundet
3.	Igangsette og ferdigstille lekeplass på Vollsøy
4.	Igangsette prosjekt ombygging på skolen
5.	Ferdigstille tiltak beskrevet i gatebruksplan for Ydstebøhavn

Tiltak i budsjett 2017

I 2017 er det planlagt noen nødvendige tiltak. På kombisenteret er det 3 bad som må renoveres iht. rapport for miljørettet helsevern. Råteskader i kasser og ny tekking i ark på biblioteksbygget/fyrhusloftet må også utbedres i 2017. På kombisenteret er det også helt nødvendig å gjennomføre noe vedlikehold/utbedringer rundt vinduer i fasade mot vest.

For fiskemottaket var det i 2016 tenkt at gulv i tredje etasje skulle utbedres. Pga. lekkasje måtte tetting av taket prioriteres i 2016. Forsterking/utbedring av gulv er tenkt gjennomført i 2017. Tiltaket finansieres ved bruk av fond.

Ombygging Kvitsøy skole

Som rådmannen nevnte i sin innledning er det planlagt et større ombyggingsarbeid på Kvitsøy skole i 2017. Prosjektet finansieres ved låneopptak. Utbedring av lærerværelset/kjøkken som var planlagt i 2016, blir derfor ikke gjennomført.

Lekeplassanlegg Vollsøy

Kommunestyret har avsatt kr. 500.000.- netto til etablering av et nytt nærmiljøanlegg på det gamle lekeplassområde på Vollsøy. Komplette anlegg med terrengbehandling, klatrepark, fallunderlag, sittegrupper og noen lekeapparater er tilbudt til ca. kr. 1,05 mill. Dersom vi får spillemidler og i tillegg et tilskudd fra Sparebanken fond, vil kommunens nettoutgifter ligge innenfor vedtatt budsjett. Tiltaket finansieres ved bruk av fond, og skal gjennomføres i 2017.

Gatebruksplan Ydstebøhavn

«Gatebruksplan for Ydstebøhavn» ble vedtatt i kommunestyret i 2015. Utarbeidelse og gjennomføring av gatebruksplan for Ydstebøhavn er prioritert trafiksikkerhetstiltak nr. 1 i Kvitsøy kommunes gjeldende TS-plan. Etablering av miljøgate i tråd med vedtatt gatebruksplan var planlagt til 2016 og er igangsatt, men ferdigstilles i 2017. Kommunen har fått tilsagn på kr 1,5 mill. i trafiksikkerhetsmidler fra Rogaland fylkeskommune. Målsettingen er at prosjektet fullfinansieres ved hjelp av disse midlene.

Det planlegges å bruke deler av oppsparte midler i veifondet til utbedring av kommunale veiarealer. Områdene rundt kommunehuset bør prioriteres. Dette også for å bedre atkomst og parkering i forhold til universell utforming. Nødvendig og pålagt bytte av armaturer i veilamper med kvikksølvperer måtte utsettes til 2017. Dette prosjektet styres og ledes av Lyse og finansieres ved låneopptak.

Båthavnen i Naustvollvågen er i ferd med å bli ferdigstilt. Parkeringsplassen i tilknytning til båthavnen må etableres før båthavnen kan tas i bruk. Det er flere år tilbake i tid avtalt at kommunen skal bidra med deler av opparbeidelseskostnadene til p-plassen. Tiltaket har vært budsjettet i tidligere års budsjett. P-plassen forventes å bli etablert tidlig i 2017. Tiltaket lånefinansieres.

VAR-området

I Kvitsøy er det ca. 30 vannkummer hvor det er avstengningsventiler og brannuttak. Erfaring viser at det er problemer med manøvrering av ventilene. Samtidig er det enkelte kummer som ligger lavt i forhold til sjønivået. Vi har derfor startet opp et prosjekt som går på utskifting av eksisterende vannkummer. I 2016 var det lagt opp til bruk av kr. 200.000 til dette tiltaket. Vi har i løpet av 2016 fått tilleggsbevilgning på denne posten slik at vi i 2016 har hatt kr. 400 000 til disposisjon på denne posten. Arbeid som ikke blir utført i 2017 videreføres til 2017. I henhold til virksomhetsplan for VAR-områdene er kr 200.000 planlagt til utskifting for 2018, 2019 og 2020.

I 2016 er arbeidet med ny pumpestasjon i forbindelse med utbygging av boligfelt «Melinggarden» igangsatt og snart ferdigstilt. Kostnadsrammen for dette tiltaket var 1,8 mill.

For å oppnå tilfredsstillende effekt av dette tiltaket må det gjennomføres saneringsarbeid med tanke på å fase ut eksisterende private avløpsanlegg som i dag har avrenning til Hålandsveita inn på det kommunale anlegget. Det blir derfor lagt inn kr. 150.000 i 2017 for planlegging og prosjektering av sanering i Ydstebøhavn. Gjennomføring av tiltak som fremkommer som et resultat av dette arbeidet må en komme tilbake til ved neste års budsjettering.

Det er videre under investering og VAR-området lagt inn kjøp av ny programvare for abonnementsregister (Komtek) på kommunale tjenester i 2017. Kostnadene blir fordelt på vann, avløp og renovasjon.

Kjøp av Miljøstasjonen

Kvitsøy kommune eier grunnen og tomt til miljøstasjonen. IVAR IKS har investert i utstyret og anlegget som står oppført i flere år fakturert Kvitsøy et årlig beløp som betaling for dette. Basert på dagens ordning forblir utstyret i IVAR IKS eie når Kvitsøy har betalt det ned. Det er en bokført restverdi på dette utstyret på kr. 532.000,- Derfor anser vi at det er mest ryddig for ettertiden hvis Kvitsøy kommune betaler ut dette utstyret og eier hele stasjonen både grunn og utstyr.

Brannvesen

Budsjett for drift brannvesenet er i skrivende stund ikke vedtatt. Rådmannens budsjettforslag er basert på forutsetningene fra budsjettarbeidet til den administrative eierskapsgruppe som sammen med brannvesenet har forsøkt å redusere utgiftene basert på opprinnelig budsjett som brannvesenet la frem. Dette fordi utgiftene til brannvesenet lenge har vært større enn det de fleste kommunene kan tåle i en periode med nedskjæringer og kutt. Det er foreslått for 2017 å fokusere på lønnsoppgjør til dagkaserne Bryne samt styrking beredskap med dagkaserne Stavanger fra 1.9.2017

Nye/endrede driftstiltak i økonomiplanperioden 2017 – 2020

Nye/endrede driftstiltak i økonomiplanperioden 2017 - 2020			NETTO DRIFTSKOSTNADER/ÅR				
413 – KVITSØY KOMBISENTER BYGG							
MÅL	TILTAK	2017	2018	2019	2020	FINANSIERING	
Bedre helsetjenester	Tetting av vinduer kombisenteret	30 IR				Drift	
425 – KOMMUNALE VEIER							
Veg og miljø	Utbedring vegarealer	70 IR				Disp.fond «vedlikehold vei»	
429 - FYLKESVEIER							
	Miljøgate Ydstebøhavn	1500 IR				TS-midler	
433 – GRØNINGEN/FISKEMOTTAKET							
Kultur	Gulv fiskemottaket	200 IR				Disp.fond	
400 – ADMINISTRASJON OG UTVIKLING							
Planarbeid	Kommuneplan	150 IR				Drift	
	Leiasundet	50 IR				Drift	
	Ydstebøhavn		250 UR			UR	
	Grøningen		150UR			UR	
413 – KVITSØY KOMBISENTER - BYGG							
Kultur	Råte/teking biblioteket/ fyrhusloftet	100IR				Drift	

Forklaring av tabell:

UR: tiltaket kan ikke dekkes innen for opprinnelig økonomisk ramme

IR: tiltaket kan dekkes innenfor opprinnelig økonomisk ramme

Investeringsstiltak i økonomiplanperioden 2017 - 2020

INVESTERINGSTILTAK I ØKONOMIPLANPERIODEN 2017 - 2020			NETTO DRIFTSKOSTNADER/ÅR				
MÅL	TILTAK	ANSVAR	2017	2018	2019	2020	Finansiering
Bedre helsetjenester	Bad kombisenteret	413	190 IR				Lån
Forsvarlig arbeidsmiljø	Planlegging/ utførelse ombygging skole	410	1600 IR				Lån
Forsvarlig skole- og barnehagemiljø	Heis skole	411		300UR			
	Tilbygg barnehage	412			3500UR		

INVESTERINGSTILTAK I ØKONOMIPLANPERIODEN 2017 - 2020			NETTO DRIFTSKOSTNADER/ÅR				
MÅL	TILTAK	ANSVAR	2017	2018	2019	2020	Finansiering
Veg og miljø	Vannkummer	420	310IR	200UR	200UR	200UR	Lån
	Komtek	VAR	195IR				Lån
	P-plass Naustvollvågen		100IR				Lån
	Saneringstiltak Hålandsveita – prosjektering	421	150				Lån
	Armaturer veilys	424	200				Lån
	Kjøp av miljøstasjon	421	532				Lån
	Lekeplass Vollsøy	426	500				Disp.fond
	Kunstgress fotballbane	428		3000UR			

Forklaring av tabell:

UR: tiltaket kan ikke dekkes innen for opprinnelig økonomisk ramme

IR: tiltaket kan dekkes innenfor opprinnelig økonomisk ramme

Utvikling i økonomiplanperioden

Kommunal planstrategi

Overordnet mål for sektoren er å sikre en bærekraftig utvikling på Kvitsøy og skape gode bomiljø og høy livskvalitet for innbyggerne. Utarbeidelse av planer som blant annet kommuneplan og reguleringsplaner, er med å sikre styring og utnyttelse av areal, miljø og økonomi. Kommunen jobber bevisst og målrettet med å nå mål og strategier som er vedtatt i gjeldende kommuneplan. En ny kommunal planstrategi ble vedtatt i 2016. Der er det sagt at deler av kommuneplanens areadel bør revideres spesielt med tanke på utvidelse av kirkegård/p-plass, utvidelse av barnehage/skole med uteområder og ev. nye arealer i sjø for havbruksnæringen. I forhold til samfunnsdelen er det i planstrategien tatt inn at noen temaer bør utredes nærmere og ev. tas inn i bestemmelsene til kommuneplanens arealdel. Områdene det gjelder er klimasårbarheten til kommunen og regelverket om boplikten.

Videreutvikling Ydstebøhavn

Kvitsøy kommune skal sørge for at videre sentrumsutvikling i kommunesenteret Ydstebøhavn skjer på en lokaliseringmessig god måte, der det legges vekt på fellesskapsløsninger og samhandling mellom næringsliv og tiltak basert på frivillighet. Et nytt sentrumsområde er under utvikling i nedre del av Melinggarden. Det er viktig at servicetilbud også opprettholdes i eksisterende «sentrumsgate» i Ydstebøhavn. Kvitsøy kommune skal være en aktiv planlegger og pådriver for å skape et attraktivt og levende lokalsamfunn i hele Ydstebøhavnområdet der en ser tilbudene fra Vollsøy til Grønningen i en helhet. Der er derfor viktig at revisjon av planen Ydstebøhavn og Grønningen prioriteres i de nærmeste årene.

Rogfast

Oppstart av Rogfastutbyggingen er planlagt til siste halvdel av 2017. Rogfastprosjektet vil medføre endringer

for kommunen på mange områder, og kommunen har som målsetting å finne gode løsninger på de utfordringene prosjektet reiser i samarbeid med Statens vegvesen.

Fotballbanen og området rundt

Fotballbanen i Asmervika trenger utbedringer. Kvitsøy IIs ønske om en ny kunstgressbane er tatt inn i nylig vedtatt idrettsplan. Planlegging og prosjektering av ny kunstgressbane m/tilhørende anlegg er igangsatt med målsetting om å søke om spillemidler til anlegget i 2017. Ny kunstgressbane vil ha en kostnad for kommunen på flere millioner kroner, og er ikke tatt inn i budsjettet for 2017. Gjennomføring må en komme tilbake til ved neste års budsjettering, ev. i løpet av 2017.

Gang-og sykkelveier

For å utvikle turmulighetene på øya ønsker kommunen å etablere flere gang- og sykkelveier samt turstier på Kvitsøy i årene fremover. Dette for å legge til rette for at innbyggerne skal kunne gå eller sykle mellom aktiviteter og tilbud, samt for at tilreisende/besøkende skal kunne ha gode

muligheter for å oppleve Kvitsøy til fots eller på sykkel. Store deler av naturområdene og grøntarealene på Kvitsøy er i privat eie, og det er ønskelig at utbygging av turstinnett, utfartsområder og eventuell utlegging av nye friområder skal skje ved frivillighet og i samarbeid med grunneiere.

Universell utforming

En egen handlingsplan med en tiltaksdel for universell utforming for kommunale bygg, p-plasser, turstier og gang- og sykkelveier er planlagt ferdigstilt i slutten av 2016/tidlig 2017. Nødvendige tiltak bør bli prioritert i forbindelse med de kommunale budsjettbehandlingene i planperioden.

Vedlikehold av kommunale bygg

Det er viktig å være oppmerksom på at det i årene fremover kan oppstå behov for større vedlikeholdsarbeider på flere kommunale bygg. Dette gjelder spesielt brannanlegg og ventilasjonsanleggene på flere av byggene. I tillegg er deler av kommunens maskinpark nokså nedslitt, slik at det må påregnes behov for utskifting og fornying i årene framover.